

Na osnovu člana III b) i IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna Skupština Bosne i Hercegovine, na ____ sjednici Predstavničkog doma održanoj ____ 2022. godine i na ____ sjednici Doma naroda održanoj ____ 2022. godine, usvojila je

ZAKON O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA VINA U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

(1) Ovim zakonom utvrđuju se principi organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini, odnosno odredbe o proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarstva; označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda sektora vinarstva; stavljanju proizvoda sektora vinarstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarstva, te tržišno relevantne odredbe o organskim vinima, aromatizovanim vinskim proizvodima i voćnim vinima.

(2) Ovim Zakonom se preuzimaju odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama zaključno sa Uredbom (EU) 2021/2117 Evropskog parlamenta i Vijeća od 2. decembra 2021; Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. decembra 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obveznih izvjava, obavijesti i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredaba Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju van snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.

(3) Navođenje odredbi Uredbi iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tekovine EU u zakonodavstvo BiH.

Član 2. (Proizvodi sektora vinarstva)

Sektor vinarstva obuhvata sljedeće proizvode:

- a) groždani sok (uključujući groždanu širu), tarifna oznaka: 2009 61, 2009 69, (u daljem tekstu: TO);
- b) ostale groždane šire, osim grožđanih šira u fermentaciji ili s fermentacijom zaustavljenom bez dodavanja alkohola (TO brojevi: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98);
- c) vino od svježeg grožđa, uključujući vina pojačana alkoholom; groždana šira, osim šire iz tarifnog broja 2009, isključujući druge groždane šire iz TO podbrojeva 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98 (TO broj: ex 2204);
- d) svježe grožđe, osim stonog grožđa (TO broj: 0806 10 90);
- e) vinsko sirće (TO brojevi: 2209 00 11, 2209 00 19);
- d) piquette (pike) (TO broj: 2206 00 10);
- f) vinski talog (TO broj: 2307 00 11);
- g) groždana komina (TO broj: 2308 00 11 i 2308 00 19) i

h) drugo, dealkoholizovano vino čija alkoholna jačina ne premašuje 0,5% vol. (TO broj: ex 2202 99 19).

Član 3.

(Kategorije i definicije proizvoda sektora vinarstva)

(1) Sektor vinarstva obuhvata sljedeće kategorije proizvoda s nazivima ovdje navedenim:

- a) vino;
- b) mlado vino u fermentaciji;
- c) likersko vino;
- d) pjenušavo vino;
- e) kvalitetno pjenušavo vino;
- f) kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
- g) gazirano pjenušavo vino;
- h) polupjenušavo (biser) vino;
- i) gazirano polupjenušavo (biser) vino;
- j) groždana šira;
- k) groždana šira u fermentaciji;
- l) groždana šira u fermentaciji ekstrahovana iz prosušenog grožđa;
- m) koncentrisana groždana šira;
- n) prečišćena koncentrisana groždana šira;
- o) vino od prosušenog grožđa;
- p) vino od prezrelog grožđa i
- r) vinsko sirće.

(2) Kategorije proizvoda iz stava (1), t. a), d), e), f), g), h) i i) ovog člana mogu biti podvrgnute potpunoj ili djelimičnoj delakoholizaciji nakon što u potpunosti postignu svoja svojstva utvrđena podzakonskim propisom iz stava (3) ovog člana.

(3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom definiše kategorije proizvoda sektora vinarstva navedene u stavu (1) ovog člana.

Član 4.

(Korištenje izraza "vino")

Za potrebe odredbi ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih akata izraz "vino", ako drugačije nije posebno naglašeno, uključuje sljedeće kategorije proizvoda sektora vinarstva: vino, mlado vino u fermentaciji, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, polupjenušavo (biser) vino, gazirano polupjenušavo (biser) vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa, pod uslovom da ovi izrazi u svojoj primjeni i značenju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članu 3.

Član 5.

(Definicije)

(1) Za potrebe ovog Zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:

- a) "vinogradarski proizvodni potencijal u Bosni i Hercegovini" znači ukupna površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u Bosni i Hercegovini,
- b) "vinograd" znači kontinuirana zemljišna površina, zasađena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarstva ili se, pod propisanim uslovima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju,
- c) "vinogradar" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čije se imanje sa jednim ili više vinograda nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine,
- d) "proizvođač grožđa" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na

legalni status grupe ili njenih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim licima

za proizvodnju proizvoda sektora vinarstva ili koji prerađuje ubrano grožđe u proizvode sektora

vinarstvo na svom posjedu ili koji ih u svoje ime daje na preradu drugim licima, sve s komercijalnim svrhom,

e) „sadnja” znači trajno zasađivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostavljanja loznog rasadnika,

f) „prekalemljivanje” znači kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena,

g) „krčenje” znači potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze sa površine zasađene vinovom lozom,

h) „svježe grožđe” znači zrele ili blago prezrele plodove vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti upotrebom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može odvijati spontana alkoholna fermentacija;

i) „groždana šira” znači slijedeće kategorije proizvoda: groždana šira, djelimično fermentisana groždana šira, djelimično fermentisana groždana šira ekstrahovana iz prosušenog grožđa, koncentrisana groždana šira i prečišćena koncentrisana groždana šira koji po svom značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom Zakonu ili u podzakonskim aktima iz njega proisteklim,

j) „svježa groždana šira sa fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola” znači proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 12% vol; i ne veću od 15% vol; i koji je dobijen tako što je u nefermentisanu širu prirodne alkoholne jačine najmanje 8,5% vol; iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodat bilo neutralni bilo alkohol vinskog porijekla, uključujući alkohol dobijen destilacijom prosušenog grožđa, čija stvarna alkoholna jačina nije manja od 96% vol; ili dodavanjem neprečišćenog destilata vina alkoholne jačine ne manje od 52% vol; i ne više od 80% vol,

k) „groždani sok” znači nefermentisani ali fermentabilan tečni proizvod dobijen odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobijen od svježeg grožđa ili od groždane šire ili rekonstituisanjem; Ukoliko je dobijen rekonstituisanjem, za rekonstituciju se koristi koncentrisana groždana šira ili koncentrisani grožani sok; dozvoljena stvarna alkoholna jačina groždanog soka je do 1% vol,

l) „koncentrisani groždani sok” znači nekaramelizovani groždani sok dobijen djelimično dehidratacijom groždanog soka bilo kojim dozvoljenim postupcima, osim direktnog zagrijavanja, tako da refraktometrijski očitani sadržaj suve materije pri temperaturi od 20°C nije manji od 50,9%; dozvoljena stvarna alkoholna jačina koncentrisanog groždanog soka je do 1% vol,

m) „vinski proizvodi” znači proizvode navedene u članu 3. stav (1), tačke a) do p) ovog zakona,

n) „cuvée” (kuve) znači groždanu širu, vino ili smjesu šira i/ili vina različitih karakteristika namijenjenu za proizvodnju posebnih tipova pjenušavih vina,

o) „vino pojačano za destilaciju” znači proizvod koji: ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 18% vol; i ne veću od 24% vol;; koji je dobijen isključivo dodavanjem neprečišćenog vinskog destilata stvarne alkoholne jačine ne veće od 86% vol; u vino bez neprevrelog šećera i u kojem sadržaj isparljivih kiselina nije veći od 1,5 g/l, izraženo kao sirćetna kiselina,

p) „vinski talog” znači: ostatke koji se nakupljaju u vinskim sudovima s vinom nakon fermentacije, tokom čuvanja vina ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana; ostatke dobijene nakon filtriranja ili centrifugiranja vina; ostatke koji se nakupljaju u sudovima s čuvanom groždanom širom ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana groždane šire ili ostatke nakon filtriranja ili centrifugiranja groždane šire,

r) „groždana komina” znači nefermentisane ili fermentisane ostatke nakon cijedenje svježeg

- grožđa ili izmuljanog svježeg grožđa,
- s) "piquette" (pike) znači proizvod dobijen fermentacijom netretirane komine macerirane u vodi ili ispiranjem fermentisane komine vodom,
 - t) "nusproizvod" znači fermentisano izmuljano grožđe, groždana komina ili vinski talog nastao kao zaostatak u proizvodnji vina ili bilo kojoj drugoj preradi grožđa,
 - u) "proizvođač vina" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji sam prerađuje svježe grožđe, grožđanu širu ili mlado vino u fermentaciji u vino ili širu s komercijalnom svrhom ili daje da se ova prerada izvrši u njegovo ime,
 - v) "prerađivač vina" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ili u čije ime se vrši prerada vina čiji rezultati mogu biti: vino, likersko vino, pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, gazirano pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino,
 - z) "destiler" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji proizvodi više od 20 litara apsolutnog alkohola godišnje iz vinskih nusproizvoda ili vina, s njihovim značenjem u smislu odredbi ovog Zakona,
 - aa) "punjenje" znači stavljanje vina kao finalnog proizvoda s komercijalnom svrhom u pakovanja zapremine manje od 60 litara,
 - bb) "punilac" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji vrši punjenje vina ili daje da se punjenje izvrši u njegovo ime,
 - cc) "stavljanje na tržište" znači držanje ili izlaganje na prodaju, oglašavanje i nuđenje na prodaju, isporuku ili bilo koji drugi način prodaje, kao i direktna prodaja krajnjim potrošačima,
 - dd) "trgovac" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, osim trgovca u maloprodaji, koji drži vinske proizvode u komercijalne svrhe ili je uključen u trgovinu ovim proizvodima, a koji ih pri ovom može i puniti, ali ne i destilovati,
 - ee) "trgovac u maloprodaji" znači fizičko ili pravno lice ili grupu fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čija poslovna aktivnost uključuje prodaju vina i šire direktno potrošačima u malim količinama utvrđenim odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih akata, prema pravilima trgovine i distribucije, isključujući lica koja koriste skladišne vinske podume ili objekte za punjenje vina u velikim količinama i lica koja u trgovinskom prometu transportuju vina u rinfuzi,
 - ff) "vinska godina" znači period od 01. avgusta tekuće do 31. jula naredne godine,
 - gg) "voćno vino" je piće dobijeno potpunom ili djelimičnom alkoholnom fermentacijom soka ili pulpe od svježeg i za preradu u voćno vino pogodnog koštičavog, jezgrastog, jagodičastog, bobičastog ili ostalog voća, osim grožđa, i koje ima minimalnu prirodnu volumenu alkoholnu jačinu od 1,2 vol,
 - hh) "aromatizovani vinski proizvodi" podrazumijevaju: aromatizovana vina, aromatizovana pića na bazi vina i aromatizovane koktele od vina dobijene od proizvoda grožđa (isključujući: grožđanu širu u fermentaciji dobijenu od prosušenog grožđa, koncentrisanu grožđanu širu, prečišćenu koncentrisanu grožđanu širu, vino od prosušenog grožđa, vino od prezrelog grožđa i vinsko sirće) koje ispunjavaju odredbe za ove proizvode utvrđene ovim zakonom i aktima iz njega proisteklim,
 - ii) "stvarna zapreminska alkoholna jačina" znači broj zapreminskih jedinica čistog alkohola koje se pri temperaturi od 20°C nalaze u 100 zapreminskih jedinica proizvoda,
 - jj) "potencijalna zapreminska alkoholna jačina" znači broj zapreminskih jedinica čistog alkohola pri 20°C koja bi mogla nastati potpunom fermentacijom šećera koji se nalazi u 100 zapreminskih jedinica proizvoda pri istoj temperaturi,

- kk) "ukupna zapreminska alkoholna jačina" znači zbir stvarne i potencijalne volumne alkoholne jačine,
- ll) "prirodna zapreminska alkoholna jačina" znači ukupnu zapreminsku alkoholnu jačinu proizvoda prije bilo kakvog pojačavanja i
- mm) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom Zakonu bez diskriminacije odnose se i na muški i na ženski rod.

Član 6.
(Nadležne institucije)

- (1) Savjet ministara BiH na prijedlog Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: Ministarstvo) usvaja podzakonske akte u vezi sa ovim zakonom i obavlja druge funkcije na način propisan važećim zakonskim odredbama.
- (2) Savjet ministara BiH sve podzakonske akte iz stava (1) ovog člana donosi u saradnji i uz pozitivno mišljenje nadležnih institucija entiteta i Brčko distrikta BiH, te u skladu sa Zakonom o upravi BiH uz prethodno pribavljena mišljenja nadležnih organa uprave, stalnih tijela Savjeta ministara BiH i stručnih institucija i nakon provođenja postupka javnih konsultacija, ako je to značajno za definisanje određenih pitanja.
- (3) Ministarstvo je nadležno za donošenje izvršnih akata u skladu sa odredbama ovog Zakona i podzakonskih akata iz stava (1) i (2) ovog člana. Ministarstvo obavlja poslove vezane za zastupanje Bosne i Hercegovine u pitanjima sektora vinarstva prema međunarodnim tijelima, sve u skladu sa svojim nadležnostima i u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko distrikta BiH.
- (4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Bosne i Hercegovine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH, nadležna kantonalna ministarstva i jedinice lokalne samouprave (dalje u tekstu: Nadležne institucije) su ovlaštene za provođenje odredbi ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih akata u okvirima svojih nadležnosti.
- (5) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona i njegovih podzakonskih akata vrše inspekcijska tijela, u skladu s njihovim nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijama i u skladu s relevantnim odredbama ovog Zakona i njegovih podzakonskih akata.
- (6) Analitičke, stručne i administrativne poslove za vinogradarstvo i vinarstvo, utvrđene ovim zakonom i na temelju njega donesenim propisima, obavljaju ovlaštene organizacije.
- (7) Ministarstvo propisuje analitičke, stručne i administrativne poslove i uslove u pogledu stručnih, prostornih i tehničkih kvalifikacija i druge uslove za obavljanje zadataka ovlaštenih organizacija.

DIO DRUGI - ODREDBE O PROIZVODNJI I TRŽIŠTU

POGLAVLJE I. PROIZVODNJA

Odjeljak A. Proizvodnja grožđa

Član 7.
(Proizvodnja grožđa)

Proizvodnja grožđa uključuje sve agrotehničke i ampelotehničke operacije u vinogradu, uključujući berbu grožđa.

Član 8.
(Područja za proizvodnju grožđa)

- (1) Prema prirodnim uslovima, područja za uzgoj vinove loze geografski se dijele na vinogradarske klimatske zone i vinogradarsko-geografske jedinice.
- (2) Vinogradarska klimatska zona je područje s vinogradarskom proizvodnjom u kojem vladaju slični klimatski uslovi i za koju se ovim zakonom i njegovim podzakonskim aktima propisuju posebne enološke prakse. Vinogradarske klimatske zone su: A, B, C I, C II i C III.
- (3) Vinogradarsko-geografske jedinice u Bosni i Hercegovini su:
 - a) vinogradarski regioni;
 - b) vinogradarski podregioni;
 - c) vinogorja i
 - d) vinogradarski lokaliteti.
- (4) Vinogradarski region je najveća vinogradarsko-geografska jedinica koja predstavlja geografsko područje sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima koji, zajedno sa agrobiološkim faktorima, utiču na osnovna kvalitativna svojstva grožđa, grožđanih šira i vina proizvedenih na tom području.
- (5) Vinogradarski podregion je manja vinogradarsko-geografska jedinica u okvirima vinogradarskog regiona sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima, sličnim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanih šira i vina sa obilježjima specifičnim za podregion.
- (6) Vinogorje je osnovna vinogradarsko-geografska jedinica u okviru podregiona ili regiona koja predstavlja uže područje sa vrlo ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, ujednačenim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, grožđanih šira i vina sa svojstvima karakterističnim za vinogorje.
- (7) Vinogradarski lokalitet je geografski ograničen dio vinogorja sa izrazito povoljnim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, šire i vina koja se po svom kvalitetu razlikuju od vina proizvedenih u drugim dijelovima istog vinogorja.
- (8) Vinogradarska oaza je površinom malo geografski ograničeno vinogradarsko područje sa povoljnim i ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, šire i vina koji po svojim karakteristikama odgovaraju grožđu, širi i vinu proizvedenim u najbližem vinogorju, ali koje se direktno ne graniči s ovim vinogorjem.
- (9) Savjet ministara BiH donosi poseban podzakonski propis o demarkaciji vinogradarsko-geografskih jedinica u Bosni i Hercegovini navedenih u stavovima (4), (5) i (6) ovog člana, sa njihovim jedinstvenim nazivima, uslovima za imenovanje i demarkaciju vinogradarsko-geografskih jedinica manjih od vinogorja ili izvan vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u stavovima (4), (5) i (6) ovog člana i drugim okvirnim elementima za uređenje proizvodnje vinskog grožđa u njima.
- (10) Utvrđivanje granica vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u stavovima (4), (5) i (6) ovog člana i posljedično donošenje pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana mora biti izvršeno u skladu s jedinstvenom metodologijom primijenjenom u stručnoj studiji o rejonizaciji vinogradarstva u Bosni i Hercegovini, izrađenoj u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima i ekspertizom.
- (11) Vinogradarski lokalitet unutar vinogorja naveden u stavu (7) ovog člana i vinogradarsku oazu navedenu u stavu (8) ovog člana mogu predložiti i definisati podnosioci zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, u skladu sa odredbama ovog Zakona i njegovih podzakonskih akata. Na bazi podnesene dokumentacije, Ministarstvo razmatra, odobrava ili odbacuje prijedlog za uspostavljanje vinogradarskog lokaliteta ili vinogradarske oaze. Ukoliko su odobreni, vinogradarski lokalitet ili oaza moraju biti jedinstveno imenovani, demarkirani i okarakterizovani kroz dopune pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana.

Član 9.
(Istorijski vinogradarski položaj)

- (1) Istorijski vinogradarski položaj je vinograd s posebnim istorijskim i pejzažnim vrijednostima i koji se kao takav upisuje u vinogradarsko-vinarski registar.
- (2) Na osnovu zahtjeva za zaštitu istorijskog vinogradarskog položaja, koji sadrži i mišljenje ministarstva nadležnog za kulturno-istorijsku baštinu, nadležna institucija Entiteta ili Brčko Distrikta BiH ili od nje ovlašteno uprava ili tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra navedenog u članu 51. ovog zakona u registru posebno razgraničava i vodi vinograd naveden u stavu (1) ovog člana.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoju teritoriju, donosi poseban propis sa detaljnim odredbama o promociji i zaštiti istorijskih vinogradarskih položaja.

Član 10.
(Sorte vinove loze)

- (1) U Bosni i Hercegovini se proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu proizvoditi samo od grožđa sorti vinove loze koje se kao priznate vode u skladu s odredbama stava (2) ovog člana.
- (2) Savjet ministara BiH donosi, i po potrebi ažurira, poseban propis sa listom priznatih vinskih sorti vinove loze u Bosni i Hercegovini.
- (3) Do donošenja propisa navedenog u stavu (2) ovog člana, u Bosni i Hercegovini se mogu gajiti vinske sorte vinove loze koje na svojim listama vodi Međunarodna organizacija za vino i vinovu lozu (Organisation Internationale de la vigne et du vin), (dalje u tekstu: OIV).
- (4) Kao priznate u Bosni i Hercegovini mogu se voditi samo sorte vinove loze koje ispunjavaju slijedeće uslove:
 - a) sorta pripada vrsti *Vitis vinifera* L. ili je nastala ukrštanjem između vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta roda *Vitis* i
 - b) sorta nije jedna od slijedećih: Noah, Othello, Isabelle, Jacques, Clinton i Herbemont.
- (5) Kada se sorta vinove loze izbriše sa liste navedene u stavu (2) ovog člana ona se mora iskrčiti u roku od 15 godina od godine njenog brisanja sa liste priznatih sorti.
- (6) Izuzetno, sadnja, presađivanje ili kalemljenje sorti koje nisu na listi priznatih sorti navedenoj u stavu (2) ovog člana može se odobriti za naučne, istraživačke i eksperimentalne svrhe. Ovo svojim propisima uređuju Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona.
- (7) Površine zasađene vinskim sortama vinove loze s namjenom proizvodnje vina u suprotnosti s odredbama stavova (2), (3) i (4) ovog člana moraju se iskrčiti. Međutim, obavezi krčenja ne podliježu površine vinograda iz kojih se proizvedeno grožđe koristi isključivo za proizvodnju vina koje se konzumira samo u domaćinstvu proizvođača. Obavezi krčenja ne podliježu ni površine zasađene sortama vinove loze u suprotnosti s odredbama stavova (2), (3) i (4) ovog člana s kojih se grožđe ne koristi za proizvodnju vina, nego u druge svrhe.
- (8) Proizvodi dobijeni od grožđa sorti vinove loze sa liste priznatih sorti navedene u ovom članu, ali koji ne ispunjavaju uslove za svrstavanje u jednu od kategorija proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu se koristiti samo za potrošnju u domaćinstvu proizvođača, za proizvodnju vinskog sirćeta ili za destilaciju.

Odjeljak B. Proizvodnja šire i vina

Član 11.
(Proizvodnja šire i vina)

Proizvodnja šire i vina uključuje transport i preuzimanje grožđa, preradu grožđa, tehnološke procese u proizvodnji šire i vina, zaključno sa skladištenjem.

Član 12.

(Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Na proizvode sektora vinarstva primjenjuju se nazivi, definicije i prodajni opisi u skladu s odredbama člana 3. ovog zakona.
- (2) Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva mogu se u Bosni i Hercegovini koristiti samo kod stavljanja na tržište proizvoda koji odgovaraju zahtjevima za svakog od njih utvrđenim u članu 3. ovog zakona.
- (3) Svaka zabuna s proizvodima koji odgovaraju odredbama člana 3. ovog zakona se mora izbjegavati.
- (4) Savjet Ministara BiH će, po potrebi, donositi podzakonske propise u vezi s daljim klasifikacijama i modifikacijama, izuzecima ili odstupanjima od definicija i naziva i prodajnih opisa iz člana 3. ovog zakona. Ove klasifikacije i moguće modifikacije, izuzeci ili odstupanja moraju biti striktno ograničena na potvrđene potrebe proizašle iz potrošačkih zahtjeva, tehničkog napretka ili proizvođačkih inovacija.

Član 13.

(Enološke prakse)

- (1) U proizvodnji i čuvanju proizvoda navedenih u članu 3. stav(1) ovog zakona mogu biti korištene samo enološke prakse dozvoljene odredbama ovog Zakona iz njega proizašlih podzakonskih propisa.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne odnose se na:
 - (a) groždani sok i koncentrisani groždani sok i
 - (b) groždanu širu i koncentrisanu groždanu širu namijenjenu za proizvodnju groždanog soka.
- (3) Dozvoljeni enološki postupci mogu se koristiti samo za obezbjeđenje potrebnih uslova za vinifikaciju, adekvatno čuvanje i potrebnu finalizaciju proizvoda.
- (4) Proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona ne mogu se staviti na tržište u Bosni i Hercegovini ako:
 - (a) su podvrgnuti enološkim praksama koje nisu odobrene ovim zakonom i podzakonskim propisima proisteklim iz njega;
 - (b) ne odgovaraju zahtjevima odredbi u pogledu pojačavanje te povećanja ili smanjenja kiselosti ili
 - (c) su proizvedeni u suprotnosti s odredbama člana 14 ovog zakona.
- (5) Proizvodi sektora vinarstva koji su proizvedeni u suprotnosti s odredbama stava (4) ovog člana ne mogu se staviti na tržište i moraju biti uništeni. Izuzetno, Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona na zahtjev vlasnika proizvoda, mogu odobriti upotrebu nekih od ovih proizvoda za destilisanje, proizvodnju vinskog sirćeta ili za industrijske svrhe, u skladu sa odredbama propisa iz stava (6) ovog člana.
- (6) S ciljem osiguranja pravilnog postupanja s proizvodima sektora vinarstva koji se ne mogu staviti na tržište, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona donose podzakonski propis s odredbama o pravilima i procedurama navedenim u stavu (5) ovog člana u vezi povlačenja s tržišta ili uništavanja proizvoda sektora vinarstva koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu dozvoljenih enoloških praksi, uključujući i karakterizaciju proizvoda koji se mogu uputiti na destilisanje, proizvodnju sirćeta ili za industrijske potrebe.
- (7) Savjet ministara BiH donosi podzakonski propis o enološkim praksama i sredstvima kojima se regulišu sljedeće:
 - a) supstance ili njihove sastojke čija je upotreba dozvoljena u proizvodnji, uključujući količinska ograničenja, čistoću i identifikaciju supstanci;
 - b) dozvoljene enološke prakse;
 - c) kupaže groždanih šira i vina, uključujući potrebne definicije i ograničenja kod miješanja;
 - d) ograničenja u pogledu upotrebe određenih supstanci i enoloških praksi;
 - e) opšte uslove procedura za zvanično odobravanje pojačavanja i povećanja i smanjenja kiselosti;

- f) opšte uslove o čuvanju, prometu, odlaganju i upotrebi proizvoda koji nisu u skladu s odredbama ovog Zakona o enološkim praksama i njegovim odredbama o nazivima, definicijama i prodajnim opisima i
 - g) ostale opšte odredbe u vezi primjene enoloških praksi i sredstava.
- (8) Kod odobravanja enoloških praksi propisom iz stava (7) ovog člana, Savjet ministara BiH će:
- a) imati u vidu enološke prakse koje je preporučio i objavio OIV, kao i rezultate eksperimenata s još neodobrenim enološkim praksama;
 - b) imati u vidu potrebu zaštite zdravlja ljudi;
 - c) imati u vidu moguće rizike od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu njihove uobičajene percepcije o sektorskim proizvodima, uzimajući u obzir dostupnost i pouzdanost informacija u sredstvima informisanja kojima bi se ovakvi rizici isključili;
 - d) odobriti postupke i sredstva koja omogućavaju očuvanje prirodnih suštinskih karakteristika vinskih proizvoda i koja ne dovode do znatnih promjena njihovog sastava;
 - e) osigurati minimalno prihvatljivi nivo zaštite životne sredine i
 - f) postupati u skladu sa opštim pravilima i ograničenjima o pojačavanju, povećanju kiselosti i smanjenju kiselosti utvrđena ovim zakonom.

Član 14.
(Opšte zabrane)

- (1) Nije dozvoljeno dodavanje vode u proizvod, osim u situacijama kada je to zbog prirode konkretne enološke prakse neizbježno.
- (2) Nije dozvoljeno dodavanje alkohola u proizvod, osim u postupcima dobijanja svježe groždane šire u kojoj je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, u proizvodnji likerskih vina, pjenušavih vina, polupjenušavih (biser) vina i vina alkoholno pojačanih za destilaciju.
- (3) Vino alkoholno pojačano za destilaciju može se upotrijebiti samo za destilaciju.
- (4) Svježa groždana šira u kojoj je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola ne može se koristiti o u proizvodnji proizvoda pod TO brojevima 2204 10, 2204 21 i 2204 29. Ovo ne dovodi u pitanje moguće strožije odredbe koje Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu utvrditi na svojim područjima kod spravljanja proizvoda koji ne spadaju u okvire TO brojeva TO 2204 10, 2204 21 i 2204 29.
- (5) Groždani sok i koncentrisani groždani sok ne smiju se prerađivati u vino niti dodavati u vino. Ovi proizvodi se na teritoriji Bosne i Hercegovine ne smiju podvrgavati alkoholnoj fermentaciji.
- (6) Groždana šira u fermentaciji izdvojena iz prosušenog grožđa može se staviti na tržište samo za proizvodnju likerskih vina, i to samo u vinogradarskim područjima u kojima je njena takva upotreba bila u primjeni najranije 1. januara 1985. godine, i za proizvodnju vina od prezrelog grožđa.
- (7) Uvezeno svježe grožđe, groždana šira, groždana šira u fermentaciji, koncentrisana groždana šira, prečišćena koncentrisana groždana šira, groždana šira čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždani sok, koncentrisani groždani sok i vino ili smjese ovih proizvoda ne smiju se prerađivati i dodavati u proizvode navedene u članu 3. stav (1) ovog Zakona na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (8) Zabranjena je kupaža uvezenog vina s vinom proizvedenim u Bosni i Hercegovini i kupaža između uvezenih vina.
- (9) Zabranjena je prekomjerna upotreba pritiska kod cijedenja grožđa. Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona utvrđuju minimalne koncentracije alkohola koje se moraju naći u komini i vinskom talogu, imajući u vidu lokalne i tehničke uslove.
- (10) Ukupna zapreminska alkoholna jačina nusproizvoda navedenih u stavu (9) ovog člana koju utvrđuju Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, ne može biti manja od 5% u odnosu na ukupnu volumnu alkoholnu jačinu vina.

- (11) Od komine i vinskog taloga se mogu proizvoditi samo alkohol, jaka alkoholna pića i piquette (pike).
- (12) Cijeđenje vinskog taloga i ponovna fermentacija komine zabranjena je u bilo koje svrhe, osim destilacije ili proizvodnje piqueta (piketa). Filtriranje i centrifugiranje vinskog taloga ne smatra se cijeđenjem, ukoliko su proizvodi nastali cijeđenjem ispravni i ispunjavaju uslove za stavljanje na tržište.
- (13) Piquette (pike) se može koristiti samo za destilaciju ili konzumiranje u domaćinstvu proizvođača.
- (14) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima utvrđuju način odlaganja nusproizvoda pri čemu ovi propisi mogu zahtijevati odlaganje nusproizvoda samo u destilerije.
- (15) Vještačke supstance, osim onih koje su posebno odobrene kao enološka sredstva, ne mogu se koristiti u proizvodnji šire i vina niti im se mogu dodavati. Ovako proizvedene šire i vina smatraju se falsifikovanim i moraju se uništiti.

Član 15.

(Posebna pravila za određene enološke prakse)

- (1) S ciljem očuvanja bitnih karakteristika vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla te pjenušavih i likerskih vina, Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu za proizvodnju vina utvrditi strožija su pravila onih koja su utvrđena ovim zakonom i iz njega proisteklim podzakonskim propisima, uključujući ograničenja ili zabrane određenih enoloških praksi.
- (2) Dozvoljena je eksperimentalna primjena neodobrenih enoloških praksi.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima regulišu eksperimentalnu primjenu neodobrenih enoloških praksi, kao i uslove za čuvanje, promet i upotrebu proizvoda dobijenih eksperimentalnom primjenom neodobrenih enoloških praksi.

Član 16.

(Pokvarena i vina s manom)

- (1) Na tržište se ne smije staviti vino koje je značajno promijenjeno usljed:
 - a) mikrobioloških uticaja (pokvareno vino) i/ili
 - b) hemijskih ili fizičko-hemijskih procesa ili usvajanja stranih supstanci kojima su bitno ugrožena organoleptička svojstva vina (vino s manom).
- (2) Izuzetno, prije stavljanja na tržište vino navedeno u stavu (1) ovog člana može se miješati s drugim vinom s ciljem njegove popravke. Vino dobijeno ovakvim miješanjem može se staviti na tržište samo ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 17.

(Destilacija)

- (1) Destiler koji prerađuje nusproizvode sektora vinarstva i vino mora biti upisan u vinogradarsko-vinarski registar naveden u članu 51. ovog zakona i voditi evidencije o proizvodnji i kvalitetu destilata, plasmanu destilata na tržište i ulazima nusproizvoda i vina kao sirovina za destilaciju.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona posebnim podzakonskim aktom utvrđuju pravila o prijemu nusproizvoda i vina za destilaciju i otpremi destilata te informacije koje u svojim registrima vodi destilerija.

POGLAVLJE II. OZNAKE PORIJEKLA, OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA I TRADICIONALNI IZRAZI

Član 18.
(Obuhvat i ciljevi)

- (1) Odredbe o oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u ovom poglavlju odnose se na proizvode navedene u članu 3. stav (1), tač. a), c) do f), h), i), k), o) i p) ovog zakona.
- (2) Pravila utvrđenu u ovom poglavlju ne primjenjuju se na proizvode navedene u članu 3. stav (1), tač. a), d), e), f), h) i i) ovog zakona, ako su ti proizvodi bili podvrgnuti potpunoj dealkoholizaciji.
- (3) Odredbe navedene u stavu (1) ovog člana primjenjuju se s ciljem:
 - a) zaštite legitimnih interesa potrošača i proizvođača;
 - b) osiguranja nesmetanog funkcionisanja tržišta navedenih proizvoda i
 - c) promovisanja kvaliteta navedenih proizvoda.

Odjeljak A. Oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla

Član 19.
(Definicije ovog odjeljka)

- (1) Za potrebe ovog Odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:
 - a) "oznaka porijekla znači naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1), tač. a), c) do f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) kvalitet i svojstva proizvoda u osnovi ili isključivo nastaju pod uticajem posebnih prirodnih i ljudskih faktora određenog geografskog područja;
 - 2) porijeklom je iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) grožđe od kojeg se proizvod dobija uzgojeno je isključivo na imenovanom geografskom području;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području i
 - 5) proizvod je dobijen od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. s drugim vrstama roda *Vitis*.
 - b) "oznaka geografskog porijekla" znači naziv, uključujući tradicionalno korišten naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1), tač. a), c) do f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) proizvod ima specifičan kvalitet, ugled ili druga obilježja koja se mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu;
 - 2) proizvod potiče iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) najmanje 85% grožđa korištenog za njegovu proizvodnju potiče isključivo s tog geografskog područja;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području i
 - 5) proizvod se dobije od grožđa sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta iz roda *Vitis*.
- (2) Izuzetno od odredbi tač. a) alineja 4) i b) alineja 4) stava (1) ovog člana i pod uslovom da to predviđa specifikacija proizvoda, proizvod sa zaštićenom oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla može se proizvoditi i na bilo kojoj od slijedećih lokacija:
 - a) na području koje je u neposrednoj blizini razgraničenog imenovanog područja;
 - b) na području koje se nalazi unutar iste ili susjedne administrativne jedinice, u skladu s propisima koji regulišu administrativne jedinice i
 - c) u slučaju prekogranične oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla ili gdje postoji sporazum o kontrolnim mjerama između Bosne i Hercegovine i susjedne zemlje, na području koje se nalazi u neposrednoj blizini imenovanog geografskog područja.

- (3) Određeni tradicionalno korišteni izrazi čine oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla ukoliko:
- označavaju vino;
 - odnose se na geografski naziv;
 - ispunjavaju uslove navedene u stavu (1), tačka a), alineja 1) do alineja 4) ovog člana i
 - su bile podvrgnute postupku utvrđenom odredbama ovog Odjeljka kojim oznake projekla ili oznake geografskog porijekla postaju zaštićene;
- (4) Proizvodnja kako je navedena u stavu (1), tačka a) alineja 4) i tačka b) alineja 4) ovog člana podrazumijeva sve operacije, od berbe grožđa do završetka procesa proizvodnje vina, izuzimajući berbu grožđa koje ne potiče iz imenovanog geografskog područja iz stava (1), tačke b) alineja 3) uz izuzeće bilo kojeg postproizvodnog procesa;
- (5) U svrhu primjene odredbe navedene u tački b) alineja 3) stava (1) ovog člana, maksimalni udio grožđa od 15% koji može poticati izvan imenovanog područja mora poticati iz Bosne i Hercegovine.

Član 20.
(Zahtjev za zaštitu)

- (1) Zahtjevi za zaštitu naziva kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla uključuju:
- naziv čija se zaštita traži;
 - ime i adresa podnosioca zahtjeva;
 - specifikacija proizvoda, kako je navedeno u stavu (3) ovog člana i
 - jedinstveni dokument kao sažetak specifikacije proizvoda iz stava (3) ovog člana.
- (2) Specifikacija proizvoda navedena u stavu (3) treba da zainteresovanim stranama omogućí uvid i provjere uslova proizvodnje koji se odnose na oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla.
- (3) Specifikacija proizvoda mora sadržavati najmanje:
- naziv čija se zaštita traži;
 - opis jednog ili više vina, koji sadrži:
 - kod zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, osnovne analitičke pokazatelje i organoleptička svojstva vina,
 - kod zahtjeva za zaštitu oznake geografskog porijekla, glavne analitičke pokazatelje i procjenu ili naznake organoleptičkih svojstava vina;
 - gdje je primjenjivo, specifične enološke prakse koje se koriste u proizvodnji jednog ili više vina, kao i relevantna ograničenja;
 - razgraničenje konkretnog imenovanog geografskog područja;
 - maksimalne prinose grožđa po hektaru;
 - naziv sorte ili nazivi sorti vinove loze od čijeg se grožđa dobija jedno ili više vina;
 - detalje i obrazloženja u vezi sa zahtjevima iz člana 19. stav (1), tačka a) alineja 1) ili tačka b) alineja 1) ovog zakona:
 - u pogledu zaštićene oznake porijekla, povezanost između kvaliteta ili obilježja proizvoda i geografskog okruženja iz člana 19. stav (1) tačka a) alineja 1); pojedinosti koje se odnose na ljudske faktore tog geografskog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja zemljištem, biljnim materijalom i pejzažima, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprinosa održavanju prirodnih faktora geografskog okruženja iz ove tačke;
 - u pogledu zaštićene oznake geografskog porijekla, povezanost određenog kvaliteta, ugleda ili drugog obilježja proizvoda i geografskog porijekla iz člana 19. stav (1), tačka b), alineja 1) ovog zakona;
 - primjenjive zahtjeve utvrđene ovim zakonom i iz njega proisteklim podzakonskim aktima i
 - naziv i adresu uprave ili tijela koje verifikuje usklađenost proizvodnje sa odredbama specifikacije proizvoda i njegove specifične zadatke.
- (4) Specifikacija proizvoda može sadržavati opis doprinosa oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla održivom razvoju.

(5) Ako se vino može djelimično dealkoholizovati, specifikacija proizvoda sadrži i opis djelimično dealkoholizovanog vina u skladu sa stavom (3), tačka b) ovog člana *mutatis mutandis* i, prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju za proizvodnju djelimično dealkoholizovanog vina, kao i relevantna ograničenja u njegovoj proizvodnji.

Član 21.

(Podnosioci zahtjeva i procedure po podnesenim zahtjevima)

- (1) Procedure po osnovama zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u Bosni i Hercegovini provodi Ministarstvo.
- (2) Svaka zainteresovana grupa proizvođača ili, u izuzetnim i opravdanim slučajevima jedan proizvođač, može podnijeti zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla. Podnošenju zahtjeva se mogu pridružiti i druge zainteresovane strane.
- (3) Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za zaštitu samo za vina koja oni proizvode.
- (4) U slučaju naziva kojim se označava prekogranični geografski prostor u susjedstvu Bosne i Hercegovine može se podnijeti i zajednički zahtjev za zaštitu u obje države.
- (5) Savjet ministara BiH propisuje procedure zaštite oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u Bosni i Hercegovini.

Član 22.

(Homonimi)

- (1) Naziv za koji je podnesen zahtjev i koji je u cijelosti ili djelomično homoniman s nazivom koji je već registrovan u skladu s ovim zakonom, registruje se, uzimajući u obzir lokalno i tradicionalno korištenje i bilo kakvu opasnost od dovođenja potrošača u zabludu.
- (2) Homonimni naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav naziv tačan u odnosu na stvarno područje ili mjesto porijekla dotičnih proizvoda ne može biti zaštićen.
- (3) Registrovani homonimni naziv može se upotrebljavati samo ako u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se štiti kasnije i naziva koji je već upisan u registar zaštićenih oznaka, uvažavajući potrebu da se prema proizvođačima postupa na nepristran i pravedan način i da se izbjegne dovođenje potrošača u zabludu.
- (4) Odredbe stava (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se *mutatis mutandis* ako je naziv za koji se podnosi zahtjev u cijelosti ili djelimično homoniman sa oznakom zaštićenom u okviru nacionalnog prava drugih država.
- (5) Ako naziv sorte vinove loze sadrži zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ili se sastoji od njih, taj naziv se ne može koristiti za označavanja poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se uzeli u obzir postojeći načini označavanja, Savjet ministara BiH je ovlašten da donese podzakonske akte kojima se utvrđuju izuzeci od ovog pravila.
- (6) Zaštitom oznaka porijekla i oznaka geografskog podrijetla proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake geografskog porijekla koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića.

Član 23.

(Dodatni razlozi za odbijanje zaštite)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla. Za potrebe ovog Odjeljka "naziv koji je postao generički" znači naziv vina koji je, iako se odnosi na mjesto ili područje gdje je proizvod izvorno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajeni naziv vina u Bosni i Hercegovini. Pri utvrđivanju da li neki naziv postao generički ili nije, uzimaju se u obzir odgovarajući faktori, a posebno:
 - a) postojeća situacija u Bosni i Hercegovini, posebno u područjima potrošnje
 - b) relevantno pravo u Bosni i Hercegovini.

- (2) Naziv se ne može zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla ukoliko bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga, zaštita mogla dovesti potrošača u zabludu u vezi sa stvarnim identitetom vina.

Član 24.
(Odnosi sa žigovima)

- (1) Ako je oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla registrovana prema odredbama ovog Zakona i njegovih podzakonskih propisa, registracija žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti sa članom 25., stav (2) ovog zakona i koji se odnosi na proizvod iz jedne od kategorija navedenih u članu 3., stav (1) ovog zakona, odbija se ako je zahtjev za registraciju žiga bio podnesen nakon datuma podnošenja Ministarstvu zahtjeva za registraciju u vezi s oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla.
- (2) Žigovi koji su registrovani u suprotnosti s odredbama stava (1) ovog člana se poništavaju
- (3) Žig čija je upotreba u suprotnosti s odredbama člana 25., stav (2) ovog zakona, za kojeg je podnesen zahtjev, ili je registrovan prije datuma na koji je zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla bio podnesen Ministarstvu, može se i dalje upotrebljavati i obnavljati bez obzira na zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, pod uslovom da ne postoje osnove za poništavanje ili opoziv tog žiga prema odredbama propisa o žigovima u Bosni i Hercegovini. U takvim slučajevima dopušta se upotreba oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kao i upotreba relevantnih žigova.

Član 25.
(Upotreba zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

- (1) Zaštićenu oznaku porijekla i zaštićenu oznaku geografskog porijekla može koristiti bilo koji subjekt koji na tržište stavlja vino proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Zaštićena oznaka porijekla i zaštićena oznaka geografskog porijekla, kao i vino koje nosi zaštićeni naziv u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićeno je od:
- a) bilo koje direktne ili indirektno komercijalne upotrebe tog zaštićenog naziva, uključujući upotrebu za proizvode koji se koriste kao sastojci:
- 1) za uporedive proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva ili
 - 2) ako se takvom upotrebom iskorištava, umanjuje ili narušava ugled oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
- b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo porijeklo proizvoda ili usluge ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribovan ili transliteriran ili ako mu je dodat izraz kao što je: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "kao" i slično, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci;
- c) bilo koje druge lažne oznake ili oznake koja dovodi u zabludu u pogledu izvora, porijekla, prirode ili ključnih osobina proizvoda na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na određeni vinski proizvod, kao i pakovanje proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predstavu o njegovom porijeklu i
- d) bilo koju druge prakse koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog porijekla proizvoda.
- (3) Zaštićene oznake porijekla i zaštićene oznake geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini ne mogu postati generički izrazi u smislu odredbi člana 23. stav (1) ovog zakona.
- (4) Zaštita iz stava (2) ovog člana primjenjuje se i u vezi sa:
- a) robom koja ulazi na carinsko područje Bosne i Hercegovine, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja i
 - b) robom koja se prodaje na daljinu, na primjer u okviru elektronske trgovine.

- (5) Za robu koja ulazi na carinsko područje Bosne i Hercegovine, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja, grupa proizvođača ili bilo koji privredni subjekt koji ima pravo upotrebljavati zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ima pravo spriječiti sve treće strane da, u okviru trgovine, u Bosnu i Hercegovinu unesu robu koja na tom području nije puštena u slobodan promet, ako ta roba, uključujući ambalažu, dolazi iz drugih zemalja i bez odobrenja nosi zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla.

Član 26.

(Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

Ministarstvo uspostavlja i vodi elektronski registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla koji treba da bude dostupan javnosti.

Član 27.

(Izmjene specifikacije proizvoda)

- (1) Podnosioc zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 21. ovog zakona može podnijeti zahtjev za odobravanje izmjena specifikacija proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla. Izmjene se posebno mogu odnositi na primjenu novih naučnih ili tehničkih saznanja ili kako bi se ponovno razgraničilo geografsko područje iz člana 20. stav (3), tačka d) ovog zakona. Zahtjevi za izmjene specifikacije proizvoda moraju sadržavati opis izmjena i navedene razloge za tražene izmjene.
- (2) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom iz člana 30. stav (3) ovog zakona utvrđuje uslove, postupak i proceduru izmjene specifikacije proizvoda iz stava (1) ovog člana.

Član 28.

(Poništenje)

- (1) Ministarstvo može, na vlastitu inicijativu ili na obrazložen zahtjev Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, druge zemlje ili fizičkog ili pravnog lica koja ima legitiman interes, donijeti izvršni akt kojim se poništava zaštita oznake porijekla ili zaštita oznake geografskog porijekla, ako nastupi jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:
- a) više nije garantovana usklađenost s odgovarajućom specifikacijom proizvoda;
 - b) najmanje sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod zaštićen oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla;
 - c) podnosilac zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 21. ovog zakona izjavio je da više ne želi održavati zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla.
- (2) Poništavanje zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla navedeno u stavu (1) ovog člana postaje efektivno nakon provođenja odgovarajućih procedura utvrđenih u podzakonskom aktu navedenom u članu 31. stav (6) ovog zakona.

Član 29.

(Naknade)

- (1) Ministarstvo naplaćuje naknade za pokriće svojih troškova vezanih za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, uključujući troškove vezane za razmatranje: zahtjeva za zaštitu, prigovora, zahtjeva za specifikacije proizvoda i zahtjeva za poništenje.
- (2) Ministarstvo propisuje visinu naknade iz stava (1) ovog člana posebnim propisima.

Član 30.
(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Kako bi se uzela u obzir posebna obilježja proizvodnje u razgraničenom geografskom području Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje:
 - a) dodatne kriterije za razgraničenja geografskih područja i
 - b) ograničenja i odstupanja koja se odnose na proizvodnju u razgraničenom geografskom području.
- (2) S ciljem osiguranja kvaliteta i sljedivosti, Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje uslove pod kojima specifikacija proizvoda može uključivati dodatne zahtjeve.
- (3) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih subjekta u sektoru vinarstva, Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
 - c) uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
 - d) datumu od kojeg su na snazi zaštita ili izmjena zaštite i
 - e) uslovima koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.
- (4) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje ograničenja koja se odnose na zaštićenu oznaku.
- (5) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje:
 - a) informacije koje u specifikaciji proizvoda treba navesti o povezanosti karakteristika geografskog područja i karakteristika finalnog proizvoda;
 - b) objavljivanje odluke o zaštiti ili odbijanju zaštite;
 - c) uspostavljanju registra navedenog u članu 26. ovog zakona;
 - d) konverziju zaštićene oznake porijekla u zaštićenu oznaku geografskog porijekla i
 - e) podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu.
- (6) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu i procedure za odobravanje izmjena, kao i procedure za podnošenje i rješavanje prigovora te zahtjeva za konverzije i poništavanje zaštite.

Odjeljak B. Tradicionalni izraz

Član 31.
(Definicija tradicionalnog izraza)

"Tradicionalni izraz" znači izraz koji je u Bosni i Hercegovini tradicionalno korišten za proizvode navedene u članu 3. stav (1), tač. a), c) do f), h), i), k), o) i p) ovog zakona da bi se označilo:
(a) da proizvod ima zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla u smislu odredbi ovog Zakona ili
(b) način proizvodnje ili metodu starenja ili kvalitet, boju, vrstu ili mjesto ili poseban događaj povezan s historijom proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 32.
(Zaštita)

- (1) Tradicionalni izrazi štite se od nezakonitog korištenja.
- (2) Zaštićeni tradicionalni izraz može se koristiti samo za proizvod koji je proizveden u skladu s definicijom navedenom u članu 31 ovog zakona.
- (3) Tradicionalni izrazi zaštićeni su samo na jeziku i za kategorije proizvoda od grožđa, kako je navedeno u zahtjevu, protiv:

- a) svake zloupotrebe zaštićenog izraza, uključujući situacije kada se oni koriste sa izrazima kao što su "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "poput" ili slično;
- b) bilo koje druge lažne ili obmanjujuće oznake koja se odnosi na prirodu, svojstva ili ključna kvalitativna svojstva proizvoda, na unutrašnjoj ili spoljnoj ambalaži, promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na konkretan proizvod i
- c) svakog drugog postupanja koje bi moglo obmanuti potrošača, a posebno ostavljanja utiska da vino ispunjava uslove za označavanje zaštićenim tradicionalnim izrazom.

(4) Tradicionalni izrazi ne mogu postati generički u Bosni i Hercegovini.

Član 33.

(Registar zaštićenih tradicionalnih izraza)

(1) Ministarstvo uspostavlja i vodi registar zaštićenih tradicionalnih izraza za vina koja se proizvode u Bosni i Hercegovini.

(2) Elektronski izvodi iz ovog registra su javni.

Član 34.

(Provedbena ovlaštenja)

(1) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite Ministarstvo za svaki pojedinačni slučaj donosi izvršni akt o jeziku, ispisu i izgovoru tradicionalnog izraza koji se štiti.

(2) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih operatera u sektoru vinarstva, Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:

- a) subjekte koji mogu podnijeti zahtjev za zaštitu tradicionalnog izraza;
- b) uslove validnosti zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza;
- c) klasifikaciju tradicionalnog izraza u skladu s odredbama člana 31. ovog zakona;
- d) osnove za podnošenje prigovora na predloženo priznavanje tradicionalnog izraza;
- e) područje primjene zaštite;
- f) veze sa žigovima, sa zaštićenim tradicionalnim izrazima, sa zaštićenim oznakama porijekla ili oznakama geografskog porijekla, sa homonimima ili sa određenim nazivima vinove loze;
- g) osnove za poništenje tradicionalnog izraza;
- h) objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza, rokove za podnošenja prigovora i objavljivanje datum podnošenja zahtjeva za poništenje;
- i) postupke u vezi sa zahtjevom za zaštitu tradicionalnog izraza, uključujući razmatranje od strane Ministarstva, postupake za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu i poništenje.

(3) Imajući u vidu posebna obilježja trgovine između Bosne i Hercegovine i određenih zemalja, Savjet ministara BiH može podzakonskim propisom utvrditi uslove pod kojim se tradicionalni izrazi mogu upotrebljavati za proizvode iz ovih zemalja, odnosno odrediti odstupanja od odredbi člana 31. i člana 32. stav (3) ovog zakona.

(4) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu ili modifikaciju tradicionalnog izraza, kao i procedure za podnošenje i razmatranje prigovora i procedure za otkazivanje, a posebno:

- a) obrasce dokumenata;
- b) rokove;
- c) pojediniosti o činjenicama, dokaze i prateću dokumentaciju koje je potrebno podnijeti uz zahtjeve i
- d) pravila o objavljivanju zaštite tradicionalnih izraza.

Odjeljak C. Posebne odredbe o zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima

Član 35.

(Klasifikacija vina sa i bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla)

- (1) Vina, kako se navodi u članu 3, stav (1), tačka a) ovog zakona, proizvedena u Bosni i Hercegovini klasifikuju se u grupe, kako slijedi:
 - a) vina bez zaštićenog geografskog izraza i
 - b) vina sa zaštićenim geografskim izrazom, i to:
 - 1) vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla i
 - 2) vina sa zaštićenom oznakom porijekla.
- (2) Vina bez zaštićenog geografskog izraza navedena u stavu (1), tačka a) ovog člana su vina bez zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze (u daljem tekstu: sortna vina) i godinu berbe grožđa, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i podzakonskim propisima iz njega proisteklim.
- (3) Vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla navedena u stavu (1), tačka b), alineja 1) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 19. stav (1), tačka b) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u Bosni i Hercegovini svrstavaju se u samo jednu kategoriju: "regionalno vino sa oznakom teritorije (regionalno vino OT)".
- (4) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla navedena u stavu (1), tačka b), alineja 2) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 19. stav (1) tačka a) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u Bosni i Hercegovini svrstavaju se u slijedeće kategorije:
 - a) "kvalitetno vino s kontrolisanom oznakom teritorije" ili „kvalitetno vino KOT“ i
 - b) "vrhunsko vino s kontrolisanom oznakom teritorije i autentičnosti" ili „vrhunsko vino KOTA“.

Član 36.

(Odnosi zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla s određenim tradicionalnim izrazima)

- (1) Vino, kako je navedeno u članu 3. stav (1), tačka a) ovog zakona, proizvedeno u Bosni i Hercegovini koje, u skladu s odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa, ispunjava uslove za isticanje zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla u prometu se označava tradicionalnim izrazima za kategorije vina, kako je navedeno u stavovima (2) i (3), tačka a) i b) ovog člana.
- (2) Umjesto izraza "zaštićena oznaka geografskog porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina "regionalno vino s oznakom teritorije" ili „regionalno vino OT" ili "регионално вино с ознаком територије" или „регионално вино OT" kojeg slijedi naziv vinogradarskog regiona navedenog u članu 8. stav (3) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka geografskog porijekla.
- (3) Umjesto izraza "zaštićena oznaka porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
 - a) "kvalitetno vino s kontrolisanom oznakom teritorije" ili „kvalitetno vino KOT" ili "квалитетно вино с контролисаноm ознаком територије" или „квалитетно вино KOT" kojeg slijedi naziv vinogradarskog podregiona ili vinogorja, kako je navedeno u članu 8. stav (4) i (5) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka porijekla, uz mogućnost dodavanja imena vinogradarskog lokaliteta i
 - b) "vrhunsko vino s kontrolisanom oznakom teritorije i autentičnosti" ili „vrhunsko vino KOTA" ili "врхунско вино с контролисаноm ознаком територије и аутентичности" или „врхунско вино KOTA" kojeg slijedi naziv vinogorja, kako je navedeno u članu 8. stav (5) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla i kojem se može dodati naziv vinogradarskog lokaliteta ili manje vinogradarsko-geografske jedinice.

- (4) Vino označeno jednim od tradicionalnih izraza za kategorije vina navedenih u stavovima (2) i (3), tačke a) i b) ovog člana na sebi ne može istovremeno nositi i ispis "zaštićena oznaka geografskog porijekla" ili "zaštićena oznaka porijekla" istaknut neposredno uz naziv zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla.
- (5) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom kao tradicionalne izraze u skladu s odredbama člana 31. tačka a) ovog zakona štiti tradicionalne izraze za kategorije vina navedene u stavovima (2) i (3), tačka a) i b) ovog člana i detaljnije utvđuje uslove za korištenje tradicionalnih izraza za kategorije vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 37.

(Komisija za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatizovanih vinskih proizvoda)

- (1) Savjet ministara BiH na prijedlog Ministarstva imenuje Komisiju za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatizovanih vinskih proizvoda (U daljem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija navedena u stavu (1) ovog člana ima sljedeće zadatke:
- a) administrativno i stručno razmatranje zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i tradicionalnih izraza, kao i podnesenih prigovora u postupcima zaštite ili otkazivanja zaštite;
 - b) izrada prijedloga o zaštiti ili odbijanju zaštite, kao i prijedloga o prihvatanju ili odbijanju prigovora koji se upućuje na odlučivanje Ministarstvu i
 - c) izvršavanje drugih poslova u vezi zaštićenih oznaka porijekla, zaštićenih oznaka geografskog porijekla i tradicionalnih izraza po nalogu Ministarstva.

POGLAVLJE III - TRŽIŠNE ODREDBE

Odjeljak A. Označavanje, prezentacija i reklamiranje

Član 38.

(Definicije ovog poglavlja)

Za potrebe ovog Odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "označavanje" znači sve riječi, podatke, žigove, nazive marki, slike ili simbole koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavještenju, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- b) "prezentacija" znači sve informacije koje se potrošačima prenose preko ambalaže dotičnog proizvoda, uključujući sve oblike i vrste boca; i
- c) "reklamiranje" znači oblik tržišne i društvene komunikacije, gdje se putem komunikacijskog procesa poruke, obično putem medija, šalju ciljanoj publici i javnosti kako bi se uticalo na stavove i ponašanje primalaca.

Član 39.

(Primjena ostalih propisa)

- (1) Ukoliko odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa nije drugačije utvrđeno, na označavanje vina u tržišnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

- (2) Označavanje proizvoda navedenih u članu 3. stav (1), tačka a) do k), m), o) i p) ovog zakona, ne može nositi druge oznake osim onih utvrđenih ovim zakonom i iz njega proisteklim podzakonskim propisima, osim ukoliko ove odredbe ne ispunjavaju odredbe posebnih propisa označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u Bosni i Hercegovini.

Član 40.
(Obavezni podaci)

- (1) Obavezni elementi označavanja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1), tačka a) do k), m), o) i p) ovog zakona, stavljenih na tržište u Bosni i Hercegovini ili namijenjenih izvozu su:
- a) oznaku kategorije proizvoda od grožđa u skladu s članom 3. stav (1) ovog zakona, pri čemu se za proizvode pod tačkama a) i d) do i) ukoliko su podvrgnuti dealkoholizaciji navodi i sljedeće:
 - 1) izraz "dealkoholizovano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi najviše 0,5% vol. ili
 - 2) izraz "djelimično dealkoholizovano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi više od 0,5% vol., a manje od najmanje stvarne alkoholne jačine te kategorije prije dealkoholizacije.
 - b) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla:
 - 1) izraz "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla" i
 - 2) naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla;
 - c) stvarna volumna alkoholna jačina;
 - d) oznaka porijekla;
 - e) oznaku punionice ili, kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, naziv proizvođača ili prodavača;
 - f) oznaku uvoznika, za uvezena vina;
 - g) kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, oznaku za sadržaj šećera u vinu;
 - h) nutritivnu deklaraciju, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
 - i) popis sastojaka, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani i
 - j) u slučaju vina koja su podvrgnuta dealkoholizaciji i čija je stvarna alkoholna jačina manja od 10% vol., najkraći rok trajanja, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani.
- (2) Izuzetno od odredbi iz stava (1), tačka a) ovog člana, za vina koja nisu bila podvrgnuta dealkoholizaciji i čije oznake uključuju naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla odrednica o kategoriji proizvoda može se izostaviti.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (1) tačka b) ovog člana, izrazi "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla" mogu se izostaviti u sljedećim slučajevima:
- a) kada je tradicionalni izraz u skladu s odredbama člana 31. i člana 36. stav (2),(3), tačka a) i (b) ovog zakona prikazan u skladu sa specifikacijom proizvoda iz člana 20. stav (3) ovog zakona;
 - b) u izuzetnim i opravdanim slučajevima koje podzakonskim propisom utvrđuje Savjet ministara BiH kako bi se osigurala usklađenost s postojećim praksama označavanja.
- (4) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka h) ovog člana, nutritivna deklaracija na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena može se ograničiti na energetska vrijednost koja se može izraziti simbolom (E) za energiju. U tim slučajevima potpuna nutritivna deklaracija pruža se elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je pričvršćena na ambalaži. Ta se nutritivna deklaracija ne prikazuje zajedno s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržište te se korisnički podaci ne prikupljaju niti prate.

- (5) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka i) ovog člana, popis sastojaka može se pružiti elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena. U tim se slučajevima primjenjuju sljedeći zahtjevi:
- a) korisnički podaci ne prikuljaju se niti se prate;
 - b) popis sastojaka ne prikazuje se s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržište;
 - c) naznaka za pojedinosti u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani u vezi sa sastojcima ili pomoćnim materijama u procesu proizvodnje koji uzrokuju alergije ili intolerancije i
 - d) naznaka iz tačke c) sastoji se od riječi "sadrži" iza koje slijedi naziv materije ili proizvoda kako je naveden u posebnom propisu o pružanju informacija potrošačima o hrani.

Član 41.
(Neobavezni podaci)

- (1) Kod označavanje i prezentiranja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1), tačka a) do k), tačke m), o) i p) ovog zakona, mogu se navoditi sljedeći neobavezni podaci:
- a) godina berbe;
 - b) naziv jedne ili više sorti vinove loze;
 - c) kod vina koja ne spadaju u vina navedena u članu 40. stav (1) tačka g) ovog zakona oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - d) kod vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla tradicionalni izrazi u skladu s odredbama člana 31 ovog zakona. ;
 - e) izrazi koji se odnose na određene metode proizvodnje i
 - f) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla naziv manje ili veće vinogradarsko-geografske jedinice u odnosu na jedinicu čiji je naziv zaštićen.
- (2) Ne dovodeći u pitanje odredbe iz člana 22. stav (5) ovog zakona , u pogledu upotrebe podatak iz stava (1), tačke a), b) ovog člana, za vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla:
- a) Nadležne institucije Entiteta i Brčko Distrikta BiH svojim propisima osiguravaju certificiranje, odobravanje i verifikaciju procedura kojim se garantuje istinitost navedenih podataka i
 - b) Savjet ministara BiH će, na osnovu nediskriminatornih i objektivnih kriterijuma, uzimajući u obzir poštenu konkurenciju, donijeti listu sorti vinove loze čije se grožđe ne može koristiti za proizvodnju vina na teritoriji Bosne i Hercegovine, posebno ako:
 - 1) postoji rizik od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu pravog porijekla vina zbog toga što naziv sorte vinove loze po sebi čini cijeli ili dio naziva zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla i
 - 2) kontrole u ovom pogledu ne bi bile opravdane imajući u vidu činjenicu da određena sorta vinove loze čini vrlo mali dio vinogradarske površine u Bosni i Hercegovini.
- (3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje uslove korištenja neobaveznih podataka iz stava (1) ovog člana.

Član 42.
(Jezici)

- (1) Obavezni i neobavezni podaci navedeni u članovima 40. i 41. ovog zakona, kada su izraženi riječima, moraju biti navedeni na jednom ili više službenih jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.
- (2) naziv zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla ili tradicionalnog izraza, kako je navedeno u članu 31. stav (b) ovog zakona na vinima uvezenim u Bosnu i Hercegovinu mora biti naveden na jeziku na kojem je izvršena zaštita . U slučajevima da je oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla ili nacionalno specifična oznaka na uvezenom

vinu navedena pismom koje nije u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, ova oznaka se može istaći i na jednom od službenih jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 43.
(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
- a) predstavljanje i korištenje elemenata označavanja koji nisu navedeni u ovom Zakonu;
 - b) obavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formulisanje obaveznih elemenata označavanja i uslove za njihovo korišćenje;
 - 2) odredbi koje Nadležnim institucijama Entiteta i Brčko distrikta BiH dopuštaju utvrđivanje dodatnih pravila vezano uz obavezne elemente označavanja
 - 3) odredbi o daljim izuzecima od obaveze navođenja naziva kategoriju proizvoda od grožđa, pored onih navedenih u članu 40. stav (2) ovog zakona;
 - 4) odredbi o jezicima i
 - 5) pravila za navođenje i označavanje sastojaka radi primjene odredbi člana 40. stav (1), tačka i) ovog zakona;
 - c) neobavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formulisanje neobaveznih elemenata označavanja i uslova za njihovo korišćenje,
 - 2) posebne zahtjeve u pogledu navođenja godine berbe i naziva sorte ili sorti vinove loze,
 - 3) izraza koji se odnose na gazdinstvo i uslove za njihovo korištenje i
 - 4) omogućavanja Nadležnim institucijama Entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za neobavezne elemente označavanja i
 - d) prezentiranje u pogledu:
 - 1) uslova za upotrebu boca određenih oblika i zatvarača te popis određenih posebnih oblika boca,
 - 2) uslova za korištenje boce tipa "boca za pjenušava vina" i njenih zatvarača,
 - 3) omogućavanja Nadležnim institucijama Entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za prezentiranje proizvoda sektora vinarstva i
 - 4) odredbi o jezicima.
- (2) S ciljem osiguranja zakonitih interesa privrednih subjekata, Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje prelazna pravila o označavanju i prezentaciji vina koja su stavljena na tržište, a označena su u skladu s propisima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovog Zakona i iz njega proisteklog podzakonskog propisa o označavanju i prezentaciji vina.
- (3) S ciljem uvažavanja posebnosti trgovine između Bosne i Hercegovine i određenih zemalja proizvodi koji se izvoze označavaju se prema zahtjevima zemlje uvoznice.
- (4) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje mjere u vezi s procedurama i tehničkim kriterijumima primjenjivim na odredbe ovog Odjeljka, uključujući potrebne mjere oko certificiranja, odobravanja i verifikacije procedura koje se odnose na označavanje vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla.

Član 44.
(Zabrane kod reklamiranja vina)

Reklamiranjem vina je zabranjeno:

- a) kao ciljnu grupu imati maloljetnike i mlade osobe, posebno kroz prikazivanje maloljetnika i mladih koji konzumiraju vina;
- b) povezivati konzumiranje vina s poboljšanim fizičkim stanjem ili sposobnošću za vožnju;
- c) stvaranje utiska da konzumiranje vina utiče na poboljšanje socijalnog statusa;

- d) podsticati pretjerano konzumiranje vina ili predstavljati apstinenciju ili umjerenost u konzumiranju vina na negativan način i
- e) naglašavati visok sadržaj alkohola kao pozitivno svojstvo vina.

Odjeljak B. stavljanje na tržište i prodaja

Član 45.

(stavljanje proizvoda sektora vinarstva na tržište)

- (1) Na tržište u Bosni i Hercegovini se mogu staviti samo grožđe i proizvodi od grožđa čiji su proizvodnja, sastav i karakteristike u skladu s odredbama ovog zakona i iz njega proisteklih podzakonskih akata.
- (2) Proizvod od grožđa se može staviti na tržište po završetku tehnološkog procesa, u skladu s tehnologijom proizvoda, i nakon pribavljanja zvaničnog rješenja o njegovom stavljanju na tržište.
- (3) Da bi se omogućilo stavljanje na tržište grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u Bosni i Hercegovini, Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, osiguravaju provođenje odredbi ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa, posebno kroz efektivan uvid u postojanje i ispravnost:
 - a) obaveznih izvjava, izvoda iz podrumskih registara i druge dokumentacije vezane za proizvodnju grožđa i proizvoda od grožđa;
 - b) izvještaja o laboratorijskim fizičko-hemijskim analizama;
 - c) izvještaja o organoleptičkom ocjenjivanju vina, kada se to traži odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa;
 - d) gdje je potrebno, godišnju verifikaciju usklađenosti sa specifikacijom proizvoda za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla i
 - e) gdje je potrebno, verifikaciju u usklađenosti s odredbama koje regulišu proizvodnju sortnih vina i vina s oznakom godine berbe.
- (4) Posebno je zabranjeno na tržište stavlјati bilo koji proizvod od grožđa namijenjen direktnom konzumiranju koji je, zbog svog sastava ili karakteristika štetan za ljudsko zdravlje.

Član 46.

(Rješenje o puštanju vina u promet)

- (1) Prije stavljanja vina na tržište, fizičko ili pravno lice vlasnik proizvoda mora nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o stavljanju vina na tržište. Izdavanje rješenja o stavljanju na tržište se mora zahtijevati i kod izvoza grožđa na tržište izvan Bosne i Hercegovine.
- (2) Na osnovu zahtjeva i podnesene tražene prateće dokumentacije, uključujući potvrde o kontrolama navedenim u članu 47. stav (3) ovog zakona, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona izdaju zvanično rješenje o stavljanju proizvoda na tržište.
- (3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje i opšte uslove za podnošenje zahtjeva iz stava (2) ovog člana, dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev, potrebne provjere i osnovne elementi rješenja o stavljanju proizvoda na tržište.
- (4) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, za svoja područja, donose propise o načinu na koji proizvod može biti stavljen na tržište, posebno u pogledu detaljnog sadržaja zahtjeva za izdavanje rješenja o stavljanju na tržište i popratne dokumentacije, detaljnog sadržaja rješenja, uprava ili tijela u čijoj je nadležnosti po ovlašćenju izdavanje rješenja za stavljanje proizvoda na tržište i postupaka podnošenja prigovora i žalbi.

Član 47.

(Posebne odredbe za uvezena vina)

- (1) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odredbe o oznakama porijekla i oznakama geografskog porijekla, odredbe o označavanju vina, kao i nazivi, definicije i prodajni opisi iz ovog Zakona primjenjuju se na proizvode uvezene u Bosnu i Hercegovinu i koji spadaju u okvire TO brojeva 2009 61, 2009 69 i 2204 i, ako je to primjenjivo, ex 2202 99 19 (drugo dealkoholizovano vino s alkoholnom jačinom koja ne premašuje 0,5% vol.).
- (2) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, proizvodi navedeni u stavu (1) ovog člana moraju biti proizvedeni primjenom enoloških praksi odobrenih ovim zakonom ili, prije donošenja podzakonskih propisa navedenih u članu 13., u skladu s enološkim praksama koje je preporučio i objavio OIV.
- (3) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, kod uvoza proizvoda navedenih u stavu (1) ovog člana moraju se predložiti:
 - a) certifikat ili certifikati koji potvrđuju usklađenost s odredbama navedenim u stavovima (1) i (2) ovog člana izdati od strane nadležnog tijela u zemlji porijekla proizvoda;
 - b) laboratorijski analitički izvještaj izdat od strane tijela za to ovlaštenog u zemlji porijekla proizvoda, ukoliko se radi o proizvodu namijenjenom direktnom konzumiranju.
- (4) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje detaljnija pravila za stavljanje uvoznih vina na tržište. Ova pravila se posebno odnose na garancije o prirodi, izvoru i porijeklu proizvoda; priznavanje dokumenata o garancijama prirode, izvora i porijekla proizvoda i prateći dokument za uvezene proizvode.

Član 48.

(Maloprodaja grožđa i vina)

- (1) Grožđe, osim direktne prodaje u vinogradu, se može stavljati na tržište samo s uredno popunjenim pratećim dokumentom u skladu s odredbama člana 53. ovog zakona i samo na odobrenim prodajnim mjestima, koja u tu svrhu odobravaju jedinice lokalne samouprave, a o kojima su obaviještene Nadležne institucije u entitetima ili Brčko distriktu BiH i nadležni inspektor.
- (2) Vino se prodaje krajnjem kupcu u maloprodaji samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima koja čuvaju kvalitet proizvoda.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, fizička ili pravna lica koja proizvode vino i upisana su u vinogradarsko-vinarski registar iz člana 51. ovog zakona mogu vino prodavati kao otvorenu robu u prostorijama u kojima proizvode, prerađuju i njeguju vina ili u svojim specijalizovanim prodavnicama, u skladu sa odredbama trgovinskih propisa.
- (4) Uslove prostora za prodaju i način prodaje vina kao otvorene robe iz stava (3) ovog člana svojim propisima utvrđuju Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona za svoja područja.

Član 49.

(Prodaja vina u ugostiteljstvu)

- (1) U ugostiteljskim objektima vino se može držati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima zapremine do 60 litara.
- (2) U ugostiteljskim objektima vino se može prodavati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima ili na čaše iz originalno zatvorenih boca ili drugih pakovanja.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, ugostiteljski objekat može držati i prodavati vino kao otvorenu robu iz posuda do 60 litara, pod uslovom da tačno i potpuno vodi evidenciju o nabavci i prodaji vina kao otvorene robe.
- (4) Bez obzira na odredbe stava (3) ovog člana, vina sa zaštićenom oznakom porijekla, zaštićenim oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina s oznakom godine berbe ne smiju se u ugostiteljskim objektima prodavati kao otvorena roba.

- (5) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima za svoja područja utvrđuju načine držanja i postupanja s vinskim sudovima u ugostiteljstvu i način vođenja evidencije iz stava (3) ovog člana.

DIO TREĆI - NADZOR NAD PROIZVODNIM POTENCIJALIMA I TRŽIŠTEM VINA

Član 50.

(Vinogradarski proizvodni potencijal)

- (1) S ciljem evidentiranja vinogradarskog proizvodnog potencijala Bosne i Hercegovine, sva fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograde površine veće od 0,1 ha dužne su o tome obavijestiti tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra iz člana 51. ovog zakona s podacima o postojećim vinogradarskim površinama kao i o njihovom krčenju, novoj sadnji ili prekalemljivanju.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog člana odnosi se i na fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograd manji od 0,1 ha, ako se grožđe ili proizvodi od grožđa dobijeni iz tog vinograda stavljaju na tržište.

Član 51.

(Vinogradarsko-vinarski registar)

- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona vode vinogradarsko-vinarski registar, svaka za svoje područje.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu imenovanjem ovlastiti posebne, kompetentne, uprave ili tijela za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra na njihovim područjima. Ukoliko za ove poslove ovlaste posebne uprave ili tijela, Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavezne su prikupiti i objediniti podatke iz svih vinogradarsko-vinarskih registara na svom području i dostaviti ih Ministarstvu u skladu s odredbama iz stava (8) ovog člana.
- (3) Vinogradarsko-vinarski registar sadrži podatke o:
- a) vinogradarskom proizvodnom potencijalu kako je navedeno u članu 50. ovog zakona;
 - b) obavezanim izjavama kako je navedeno u članu 52. stav (1) ovog zakona;
 - c) fizičkim i pravnim licima koja su obavezna voditi podrumske registre kako je navedeno u članu 54. stav (1) ovog zakona;
 - d) geografskim područjima uzgoja vinove loze kako je navedeno u članu 8. ovog zakona;
 - e) istorijskim vinogradarskim položajima kako je navedeno u članu 9. ovog zakona;
 - f) vinogradarima;
 - g) proizvođačima grožđa;
 - h) proizvođačima vina;
 - i) prerađivačima;
 - j) puniocima vina;
 - k) trgovcima vinom;
 - l) mjestima maloprodaje vina kao otvorene robe, kako je navedeno u članu 48. stav (3) ovog zakona i
 - m) destilerijama.
- (4) Subjekti koji podliježu obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar podliježu subjekti navedeni u tačkama f), g), (h), i), j), k) i m) stava (3) ovog člana.
- (5) Subjekti iz stava (4) ovog člana koji podliježu obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar mogu obavljati poslove regulisane ovim zakonom tek nakon upisa u vinogradarsko-vinarski registar.

- (6) Kontrolu tačnosti podataka u vinogradarsko-vinarskom registru, pored nadležnih inspekcijskih tijela, provode nadležna tijela putem administrativnih kontrola i kontrola na licu mjesta, kako je navedeno u članu 57 ovog zakona .
- (7) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavljaju Ministarstvu podatke i informacije iz vinogradarsko-vinarskih registara na svojim područjima, a Ministarstvo ove podatke i informacije objedinjuje za nivo Bosne i Hercegovine. Detaljne odredbe o komuniciranju ovih podataka i informacija Ministarstvu podzakonskim propisom utvrđuje Savjet ministara BiH.
- (8) S ciljem utvrđivanja jedinstvene metodologije, Savjet ministara BiH donosi podzakonski propis o načinu upisa u registar, sadržaju i organizaciji registra, podacima koji se podnose kod registracije, podacima koji se redovno dostavljaju u registar s načinom za njihovo podnošenje, načinu vođenja vinogradarstva i registra vina, uslovima za podnošenje podataka o promjenama u registar i brisanju iz registra.

Član 52.
(Obavezne izjave)

- (1) Fizička i pravna lica koje posluju u vinskom sektoru dužna su Nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili tijelima od njih imenovanim za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra redovno dostavljati obavezne izjave s tačnim i cjelovitim podacima, kako slijedi:
 - a) izjava o berbi, koju podnosi proizvođač grožđa;
 - b) izjava o proizvodnji, koju podnosi proizvođač vina i
 - c) izjava o zalihama, koju podnose proizvođači vina, prerađivači, punioci i trgovci.
- (2) Obavezne izjave iz stava (1) ovog člana dostavljaju se tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar u koji je upisan subjekat obveznik podnošenja obavezne izjave, kako je navedeno u članu 51. stav (1) i (2) ovog zakona.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavlja podatke dobijene iz obaveznih izjava iz stava (1) ovog člana Ministarstvu kroz prenos podataka i informacija iz vinogradarsko-vinarskih registara, kako je navedeno u članu 51. stav (7) ovog zakona.
- (4) S ciljem olakšanja praćenja i provjera proizvodnje i zaliha od strane Nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona, Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje način i uslove podnošenja obaveznih izjava, periode obaveznog čuvanja izjava razdoblje čuvanja i druge potrebne odredbe, uključujući i njihova izuzeća.

Član 53.
(Prateći dokument)

- (1) Svaki transport grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u Bosni i Hercegovini ili uvezenih, koji se obavljaju između proizvođača grožđa, proizvođača vina, prerađivača, punilaca i trgovaca, ili od njih do maloprodajnih objekata, vrši se uz posjedovanje propisanog pratećeg dokumenta koji mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima tokom transporta.
- (2) Prateći dokument može se koristiti samo za jednu pošiljku proizvoda.
- (3) Prateći dokument izdaje se na zahtjev pošiljaoca podnesenom tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar, kako je navedeno u članu 51. stav (1) i (2) ovog zakona, u koji je pošiljalac upisan.
- (4) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o izdavanju pratećeg dokumenta, dodjeli jedinstvenog referentnog broja, sadržaju, upotrebu, periodu obaveznog čuvanja pratećeg dokumenta i druge odredbe o pratećem dokumentu, uključujući i izuzeća od njih.

Član 54.

(Podrumski registri)

- (1) Fizička ili pravna lica koje drže proizvode vinskog sektora u poslovne ili komercijalne svrhe, posebno proizvođači grožđa, proizvođači vina, prerađivači, punioci i trgovci, vode ulazne i izlazne registre (podrumske registre) za te proizvode, evidenciju o enološkim praksama, preradi i postupcima provedenim nad proizvodima.
- (2) Podrumski registri se vode u prostorima u kojima se proizvodi nalaze, uz izuzetna odstupanja u skladu s odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa.
- (3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o sadržaju i izgledu podrumskih registara, proizvodima koji se upisuju u registar, podacima o proizvodima koji se uvrštavaju u registar, podacima o radnjama koje treba uvrstiti u registre, podacima o određenim proizvodima koji se upisuju u registre, gubicima, slučajnim promjenama količina proizvoda i ličnoj ili porodičnoj potrošnji, rokovima za unos podataka u registre, periodu obaveznog čuvanja registara, zatvaranju registara i druge potrebne odredbe, uključujući i izuzeća od njih.

DIO ČETVRTI - KONTROLE

POGLAVLJE I. ADMINISTRATIVNE I INSPEKCIJSKE KONTROLE

Član 55.

(Kontrole i kontrolne uprave i tijela u sektoru vinarstva)

- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona osiguravaju da svaki operator koji ima obaveze prema odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa bude obuhvaćen sistemom kontrola i provjera.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona na osnovu analize rizika vrše provjere da li proizvodi iz člana 3. stav (1) ovog zakona odgovaraju pravilima utvrđenim odredbama ovog Zakona i iz njega proisteklih podzakonskih propisa te, po tom osnovu, izriču primjerene administrativne kazne.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jedno ili više nadležnih kompetentnih tijela koja su odgovorna za osiguranje usklađenosti s pravilima u sektoru vinarstva utvrđenim ovim zakonom, podzakonskim propisima iz njega proisteklim, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koje se za sektor vinarstva donesu na nivou Entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Ako nadležna institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona imenuje više nadležnih kompetentnih tijela iz stava (3) ovog člana, ona pri tome precizno navodi njihove posebne odgovornosti i koordinira njihov rad.
- (5) Bez obzira na broj imenovanih nadležnih kompetentnih tijela kako je navedeno u stavu (3) ovog člana, Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoje područje, određuju jedino tijelo za vezu koje je odgovorno za kontakte s Ministarstvom i s drugim takvim tijelima za vezu u Bosni i Hercegovini.
- (6) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jednu ili više laboratorija za obavljanje zvaničnih fizičko-hemijskih analiza proizvoda sektora vinarstva.
- (7) Kontrole nadležnih kompetentnih tijela navedenih u stavu (3) ili stavu (4) ovog člana posebno se odnose na vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla, vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla koje je označeno godinom berbe, aromatizovane vinskog proizvoda sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla i godišnje provjeru usklađenosti sa specifikacijom proizvoda tokom proizvodnje i za vrijeme ili nakon finalizacije vina.

- (8) Na osnovu prijedloga zainteresovanih proizvođača i službenog prihvatanja od strane nadležnog tijela iz stava (3) ovog člana, operativne poslove na godišnjoj provjeri usklađenosti sa specifikacijom proizvoda iz stava (7) ovog člana vrše certifikacijska tijela koja moraju biti akreditirana i djelovati u skladu sa Standardom BAS EN ISO 17065.
- (9) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona dužne su obavijestiti Ministarstvo o nazivima i adresama nadležnih kompetentnih tijela i laboratorija iz stavova (3) i (6) ovog člana i njihovim specifičnim zadacima. Ministarstvo ove informacije čini javnim i redovno ih ažurira.
- (10) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom donosi odredbe o:
 - a) opštim zahtjevima za nadležno kompetentno kontrolno tijelo iz stava (3) ovog člana;
 - b) posebnim pravilima za tijela koja vrše godišnju provjeru usklađenosti sa specifikacijom proizvoda, kako je navedeno u stavu (8) ovog člana;
 - c) aktivnostima koje Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona provode s ciljem sprečavanja nezakonitog korištenja zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla i zaštićenih tradicionalnih izraza;
 - d) izvještavanje od Nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona prema Ministarstvu u vezi s izvršenim kontrolama u sektoru vinarstva i
 - e) drugim pravilima za osiguranje efikasnih kontrola u sektoru vinarstva.

Član 56.

(Administrativne kontrole)

- (1) Administrativne kontrole i provjere u sektoru vinarstva provode Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili druga nadležna kompetentna tijela imenovana za obavljanje administrativnih kontrola u sektoru.
- (2) Administrativne kontrole iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju administrativno-upravne provjere i, prema potrebi, kontrole na licu mjesta koje provode kontrolori ovlašteni od Nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili drugih, imenovanih, nadležnih kompetentnih tijela.
- (3) Provjere iz stava (1) ovog člana vrše se sistematski ili kao slučajne provjere zasnovane na analizi rizika na teritoriji na kojem se odvija proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda sektora vinarstva.
- (4) U slučaju kada kontrola uključuje uzimanje uzoraka, priroda i učestalost provjera moraju biti takvi da su provjere reprezentativne za cijelo područje Entiteta ili Brčko distrikta BiH i da odgovaraju količini proizvoda sektora vinarstva proizvedenih, plasiranih na tržište ili uskladištenih s ciljem njihovog stavljanja u promet.
- (5) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o administrativnim kontrolama i provjerama, uključujući planiranje, izvršioce administrativnih kontrola i provjera, obim kontrola i provjera, obaveze fizičkih i pravnih lica koja se kontrolišu na licu mjesta i druge potrebne odredbe za efikasnu administrativnu kontrolu sektora vinarstva.

Član 57.

(Inspekcijske kontrole)

- (1) Inspekcijske kontrole proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda vinskog sektora, aromatizovanih vinskih proizvoda i voćnih vina prema ovom Zakonu i iz njega proisteklih podzakonskih propisa provode inspekcijska tijela iz člana 6. stav (5) ovog zakona, u skladu sa ovlaštenjima i nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijskom nadzoru.
- (2) Savjet ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje opšte odredbe o zadacima nadležnog inspektora u sektoru vinarstva, mjerama koje nadležni inspektor može preduzeti u sektoru vinarstva, zvaničnom uzorkovanju za potrebe inspekcijskog nadzora, analizama službeno uzetih uzoraka za potrebe inspekcije, troškovima analize službeno uzetih uzoraka, obavezama inspekcijski nadziranih subjekata, privremenim zabranama koje inspektor može izreći,

postupcima s proizvodima koji nisu u skladu s odredbama ovog Zakona ili iz njega proisteklih propisa i druge odredbe potrebne za inspekcijski nadzor sektora vinarstva.

POGLAVLJE II. FIZIČKO-HEMIJSKE I ORGANOLEPTIČKE ANALIZE

Član 58. (Fizičko-hemijske analize)

- (1) Svi proizvodi iz člana 3. stava (1) ovog zakona, aromatizovani vinski proizvodi i voćna vina podliježu fizičko-hemijskoj laboratorijskoj analizi prije stavljanja u promet, kao i nakon stavljanja na tržište na zahtjev administrativnog kontrolora ili nadležnog inspektora.
- (2) Svi uvezeni proizvodi iz stava (1) ovog člana podliježu laboratorijskoj fizičko-hemijskoj analizi prije njihovog stavljanja na tržište u Bosni i Hercegovini, osim u slučajevima kada je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum sa zemljom izvoznicom u pogledu priznavanja rezultata laboratorijske fizičko-hemijske analize koja je sastavni dio dokumentacije koja prati kontingent uvoznog proizvoda sektora vinarstva.
- (3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje obavezne i dodane parametra sastava i karakteristika vina koji se provjeravaju fizičko-hemijskom analizom, metode uzorkovanja, količine uzorka, način isporuke uzoraka, uslove i posljedice superanalize, pokrivanje troškova analize i druga pravila u vezi sa fizičko-hemijskim analizama proizvoda sektora vinarstva.

Član 59. (Ovlaštene laboratorije)

- (1) Fizičko-hemijske analize i superanalize proizvoda sektora vinarstva vrše laboratorije koje su za to ovlaštene od Nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona, na zahtjev laboratorije i uz dokaze da laboratorija ispunjava uslove za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 58. stav (1) ovog zakona.
- (2) Laboratorije ovlaštene za fizičko-hemijske analize i superanalize, kako je navedeno u stavu (1) ovog člana, moraju ispunjavati opšte kriterije za rad ispitnih laboratorija utvrđene u važećem izdanju Standarda BAS EN ISO/IEC 17025.
- (3) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opšte i posebne uslove za laboratorije ovlaštene za vršenje fizičko-hemijskih analiza i superanaliza proizvoda sektora vinarstva.

Član 60. (Metode fizičko-hemijskih analiza)

- (1) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje analitičke metode za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 58. stav (1) ovog zakona.
- (2) Metode iz stava (1) ovog člana moraju se, kad god je to moguće, zasnivati na relevantnim metodama koje preporučuje i objavljuje OIV.
- (3) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (1) ovog člana, fizičko-hemijske analize proizvoda sektora vinarstva vrše se metodama koje preporučuju i objavljuje OIV ili metodama odobrenim od strane Nadležnih institucija Entiteta i Brčko distrikta BiH.

Član 61. (Organoleptičko ocjenjivanje vina)

- (1) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenim oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina sa oznakom godine berbe bez zaštićene oznake porijekla ili oznake geografskog

porijekla, te aromatizovani vinski proizvodi sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla proizvedeni u Bosni i Hercegovini podliježu zvaničnom organoleptičkom ocjenjivanju prije njihovog stavljanja na tržište.

- (2) Svi uvezeni proizvodi iz stava (1) ovog člana podliježu zvaničnom organoleptičkom ocjenjivanju prije nego što se stave na tržište u Bosni i Hercegovini, osim u slučajevima kada je Bosna i Hercegovina potpisala sporazum sa zemljom izvoznicom o priznavanju izvještaja o organoleptičkom ocjenjivanju proizvoda koji je sastavni dio dokumentacije koja prati uvozni kontingent vina.
- (3) Zvanično organoleptičko ocjenjivanje proizvoda iz stavova (1) i (2) ovog člana obavlja komisija za organoleptičko ocjenjivanje imenovana sa službene liste certificiranih degustatora vina u Bosni i Hercegovini.
- (4) Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje zahtjeve i uslove za organizaciju obuke za certificirane degustatore vina, uslove za imenovanje certificiranih degustatora vina, uslove za izvođenje organoleptičkog ocjenjivanja, sastav i način rada komisije za organoleptičko ocjenjivanje, metode organoleptičkog ocjenjivanja i druga pravila potrebna za vršenje zvaničnog organoleptičkog ocjenjivanja.
- (5) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (4) ovog člana i popisa degustatora iz stava (3) ovog člana zvanično organoleptičko ocjenjivanje vina obavljaju laboratorije ranije ovlaštene za fizičko-hemijske analize vina.

Član 62.

(Posebni stručni, analitički i administrativni poslovi u sektoru vinarstva)

- (1) Posebne stručne, analitičke i administrativne poslove u sektoru vinarstva utvrđene ovim zakonom, njegovim podzakonskim propisima i propisima Nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavljaju za to ovlaštene organizacije iz člana 6. stav (6) ovog zakona.
- (2) Poslovi iz stava (1) ovog člana posebno se odnose na:
 - a) izradu mišljenja o nepovoljnim uslovima za sazrijevanje grožđa;
 - b) izradu mišljenja za obogaćivanje te povećanje ili smanjenje kiselosti šire;
 - c) analize i izdavanje mišljenja o primjenjivosti enoloških sredstava;
 - d) izradu mišljenja o kvalitetu sektorskog proizvoda na poseban inspeksijski zahtjev ili zahtjev vlasnika proizvoda;
 - e) izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda na zahtjev vlasnika proizvoda;
 - f) izradu mišljenja o opravdanosti planirane eksperimentalne primjene neodobrenih enoloških praksi ili sredstava i
 - g) izradu mišljenja o mogućnostima i uslovima za stavljanje na tržište eksperimentalno dobijenih proizvoda.
- (3) Pored poslova iz stava (2) ovog člana Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima mogu utvrditi i druge stručne, analitičke i administrativne poslove koje u sektoru vinarstva obavljaju ovlaštene organizacije iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ministarstvo na zahtjev ili prema propisima zemlje koja uvozi vina iz Bosne i Hercegovine dostavlja podatke o svim organizacijama iz stava (1) ovog člana ovlaštenim i imenovanim za izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda.

DIO PETI - ORGANSKA VINA, AROMATIZOVANI VINSKI PROIZVODI I VOĆNA VINA

Član 63.

(Organsko vino)

- (1) Organsko vino je vino proizvedeno iz organsko uzgojenog grožđa priznatih sorti vinove loze prema posebnim tehnološkim uslovima propisanim za proizvodnju organskih vina i koje u tržišnom prometu mogu nositi izraz "organsko vino".
- (2) Proizvođač organski uzgojenog grožđa iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje certificiranje organske poljoprivredne proizvodnje.
- (3) Proizvođač organskog vina iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama podzakonskog propisa iz člana 64. ovog zakona koji uređuju proizvodnju i promet organskog vina.
- (4) Vino proizvedeno od certificirano organski uzgojenog grožđa, bez certifikata o proizvodnji organskog vina na tržištu se može prezentirati i označiti izrazom "vino proizvedeno od organski uzgojenog grožđa", ali ne i izrazom "organsko vino".

Član 64.

(Podzakonski propis o organskim vinima)

Savjet ministara BiH podzakonskim propisom o organskim vinima utvrđuje tehnološke uslove i zahtjeve u vezi s dozvoljenim enološkim praksama, potrebne certifikate i uslove certificiranja, uslove za registraciju proizvođača organskih vina, pravila označavanja organskih vina i pravila za njihovo stavljanje na tržište.

Član 65.

(Kategorije aromatizovanih vinskih proizvoda)

Aromatizovani vinski proizvodi su proizvodi dobijeni od proizvoda od grožđa iz člana 3. stav (1) ovog zakona koji su aromatizovani. Ovi proizvodi se razvrstavaju u sljedeće kategorije:

- a) aromatizovana vina;
- b) aromatizovana pića na bazi vina i
- c) aromatizovani kokteli na bazi vina.

Član 66.

(Podzakonski propis o aromatizovanim vinskim proizvodima)

Savjet ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje definicije, označavanje, opis, prezentaciju, proizvodne postupke, metode analiza, označavanje i zaštitu geografskih oznaka, potvrđivanje saglasnosti sa specifikacijom proizvoda, kontrolne mjere, registar proizvođača aromatizovanih vinskih proizvoda, uslove podnošenja podataka relevantnih za registar proizvođača aromatizovanih vinskih proizvoda, obavezne izjave o proizvodnji i zalihama, uslove za podnošenje obaveznih izjava o proizvodnji i zalihama, podrumске registre i ostale potrebne odredbe za proizvodnju i promet aromatizovanih vinskih proizvoda.

Član 67.

(Registar proizvođača voćnog vina)

Fizičko ili pravno lice koje proizvodi i/ili prodaje voćna vina u Bosni i Hercegovini upisuje se u registar proizvođača voćnih vina kojeg uspostavljaju i vode Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili od njih imenovana druga nadležna tijela.

Član 68.
(Podzakonski propis o voćnim vinima)

Savjet ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje pravila o registrima proizvođača voćnog vina, uslove za podnošenje podataka relevantnih za registar proizvođača voćnih vina, kategorije voćnih vina, pravila proizvodnje koja se odnose na grupe i kategorije voćnih vina, odredbe o tehnološkim postupcima i tretmanima, supstance dopuštene u proizvodnji, pravila za miješanje voćnih vina, pravila o označavanju i prezentaciji, rješenje o stavljanju voćnog vina na tržište, pravila za podrumske registre, obavezne izjave o proizvodnji i zalihama sa uslovima podnošenja izjava i druge odredbe potrebne za proizvodnju i organiziranje tržišta voćnih vina u Bosni i Hercegovini.

DIO ŠESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 69.

- (1) Novčanom kaznom od 600,00 KM do 2.000,00 KM kazniće se pravno lice zbog slijedećih prekršaja:
- a) dostavljanje podataka o promjenama u vinogradarsko-vinarsko registru mimo rokova utvrđenih u članu 51. stav (8);
 - b) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji mimo utvrđenog u članu 52. stav (4);
 - c) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača aromatizovanih vinskih proizvoda mimo rokova utvrđenih u članu 66.;
 - d) dostavljanje traženih obaveznih izjava o aromatizovanim vinskim proizvodima mimo rokova utvrđenih u članu 66.;
 - e) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 68.;
 - f) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 68.;
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice ili preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 500,00 KM.

Član 70.

- (1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 KM kazniće se pravno lice zbog slijedećih prekršaja:
- a) proizvodnja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) od grožđa sorti vinove loze koje nisu na listi priznatih sorti u skladu s članom 10. stav (1),
 - b) nekrčenje sorti izbrisanih s popisa priznatih sorti vinove loze u periodu utvrđenom u članu 10. stav (5),
 - c) stavljanje na tržište proizvoda koji nije u skladu s definicijom, nazivom i prodajnim opisom proizvoda navedenom u članu 3., kršenje odredbi člana 12. stav (2),
 - d) proizvodnju i konzervisanje proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) neodobrenim enološkim postupcima, kršenje odredbi člana 13. stav (1),
 - e) upotreba enoloških postupaka u svrhe različite od osiguranje ispravne vinifikacije, pravilnog čuvanja ili potrebne finalizacije proizvoda;, kršenje odredbi člana 13. stav (3),
 - f) provođenje pojačavanja, povećanja kiselosti ili smanjenja kiselosti bez zvaničnog odobrenja, kršenje odredbi člana 13. stav (7), tačka e),
 - g) dodavanje vode u proizvode navedene u članu 3 stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (1),

- h) dodavanje alkohola u proizvode navedene u članu 3. stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (2),
- i) upotreba vina pojačanog za destilaciju u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (3),
- j) upotreba groždane šire u kojoj je alkoholna fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4),
- k) upotreba groždanog soka ili koncentrisanog groždanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5),
- l) upotreba groždane šire dobijene iz prosušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6),
- m) upotreba uvezenog grožđa, groždane šire, groždane šire u fermentaciji, koncentrisane groždane šire, prečišćene koncentrisane groždane šire, groždane šire u kojoj je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždanog soka, koncentrisanog groždanog soka i vina ili njihovih smjesa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (7),
- n) cijedenje u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (9) i (10),
- o) upotreba vinskog taloga ili komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (11),
- p) cijedenje vinskog taloga i refermentacija groždane komine za svrhe različite od onih propisanih u članu 14. stav (2),
- r) upotreba piqueta (pikea) u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13),
- s) neodlaganje ili odlaganje nusproizvoda u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (14),
- t) eksperimentalna primjena enoloških praksi u suprotnosti s odredbama člana 15. stav (2) i (3),
- u) čuvanje, puštanje u promet i upotreba proizvoda dobijenih eksperimentalno primijenjenim enološkim praksama u suprotnosti s odredbama člana 15. stav (3),
- v) provođenje destilacije bez upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 17. stav (1),
- z) provođenje destilacije bez vođenja destilerijskih registara, kršenje odredbi člana 17. stav (1),
- aa) proizvodnja vina za zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla u područjima izvan područja navedenih u članu 19. stav (1), tačka a), alineja 3), članu 19. stav (1), tačka b), alineja 3) i članu 19. stav (2),
- bb) upotreba zaštićenog tradicionalnog izraza u suprotnosti s odredbama člana 32. stav (1), (2) i (3),
- cc) označavanje i prezentacija proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 39. stav (2), člana 40., člana 41. stav (2) i člana 42.
- dd) reklamiranje vina u suprotnosti s odredbama člana 44.,
- ee) stavljanje na tržište proizvoda od grožđa i grožđa čije su proizvodnja, sastav i karakteristike u suprotnosti s odredbama člana 45. stav (1),
- ff) stavljanje proizvoda na tržište u suprotnosti s odredbama člana 45. stav (2) o obaveznom rješenju za stavljanje proizvoda na tržište,
- gg) stavljanje na tržište uvoznih proizvoda sektora vinarstva u suprotnosti s odredbama člana 45.,
- hh) upotreba proizvoda koji ne ispunjavaju uslove kategorizacije iz člana 3., kršenje odredbi člana 47.,
- ii) prodaja grožđa u suprotnosti s odredbama člana 48. stav (1),
- jj) maloprodaja vina u suprotnosti s odredbama člana 48. stav (2),(3) i (4),
- kk) prodaja i držanje vina u ugostiteljstvu u suprotnosti s odredbama člana 49.,
- ll) proizvodnja bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar u skladu s odredbama člana 51. stav (4),(5) i (6),
- mm) nepodnošenje ili dostavljanje netačnih podataka u vinogradarsko-vinarski registar prema odredbama člana 51. stav (1),(4),
- nn) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih obaveznih izjava, kršenje odredbi člana 51. stav (1),(4),
- oo) nečuvanje obaveznih izjava u periodu utvrđenom članom 52. stav (4),

- pp) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva bez pratećeg dokumenta iz člana 53.,
- rr) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva s pratećim dokumentom popunjenim i ovjerenim u suprotnosti s odredbama člana 53. stav (4),
- ss) nečuvanje pratećeg dokumenta u periodu utvrđenom u članu 53. stav (4),
- tt) nevođenje podrumskih registara iz člana 54. stav (1),
- uu) nečuvanje podrumskih registara u periodu navedenom u članu 54. stav (3),
- vv) označavanje, prezentacija i stavljanje na tržište aromatizovanih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 63. stav (2) i člana 66.,
- zz) imenovanje aromatizovanih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 67.,
- aaa) proizvodnja aromatizovanih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatizovanih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 68.,
- bbb) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihama aromatizovanih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 68.,
- ccc) stavljanje na tržište aromatizovanih vinskih proizvoda sa zaštićenom geografskom oznakom bez obezbjeđenog certificiranja o usklađenosti sa specifikacijom proizvoda, kršenje odredbi člana 68.,
- ddd) proizvodnja aromatizovanih vinskih proizvoda čije je ime već zaštićeno u Bosni i Hercegovini ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 68.,
- eee) proizvodnja voćnih vina bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 67.,
- fff) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihama voćnih vina, kršenje odredbi člana 67.,
- ggg) proizvodnja voćnih vina u suprotnosti s odredbama člana 68., i
- hhh) proizvodnja organskih vina u suprotnosti s odredbama članova 68. i 63.,
- (2) Za prekršaj iz stava (1), odgovorna osoba pravnog lica kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se fizičko lice ili preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 71.

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 150.000,00 KM kazniće se pravno lice zbog slijedećih prekršaja:
- a) stavljanje na tržište proizvoda koji nose naziv proizvoda sektora vinarstva dobijenih od plodova koje koji nisu vinsko grožđe u skladu s odredbama člana 10. stav (1),
- b) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih primjenom neodobrenih enoloških praksi, prekršaj odredbi člana 13. stav (1),(4), tačka a),
- c) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih pojačavanjem, povećanjem kiselosti ili smanjenjem kiselosti u suprotnosti s odredbama člana 13. stav (4), tačka b),
- d) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobijenih dodavanjem vode, kršenje odredbi člana 14. stav (1),
- e) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobijenih dodavanjem alkohola, kršenje odredbi člana 14. stav (2),
- f) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih upotrebom vina alkoholno pojačanog za destilaciju, kršenje odredbi člana 14. stav (3),
- g) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih upotrebom groždane šire u kojoj je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4),
- h) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih upotrebom groždanog soka ili koncentrisanog groždanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5),
- i) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih upotrebom groždane šire izdvojene iz prosušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6),
- j) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih upotrebom uvoznog grožđa, groždane šire, groždane šire u fermentaciji, koncentrisane groždane šire, prečišćene koncentrisane groždane šire,

- groždane šire u kojoj je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždanog soka, koncentrisanog groždanog soka i vina ili njihovih smjesa, kršenje odredbi člana 14. stav (7),
- k) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih kupaziranjem u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (8),(16),
- l) stavljanje na tržište proizvoda iz vinskog taloga i komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (11),
- m) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih cijedenjem vinskog taloga ili refermentacijom groždane komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (12),
- n) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih od piqueta (pikea) u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13),
- o) proizvodnja ili stavljanje na tržište šire i vina dobijenih primjenom vještačkih sredstava, kršenje odredbi člana 14. stav (15),
- p) stavljanje na tržište pokvarenih ili vina s manom, kršenje odredbi člana 16. stav (1),
- r) svaka upotreba zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla u suprotnosti s odredbama člana 25. stav (1) i (2),
- s) stavljanje vina na tržište u suprotnosti s odredbama o zaštićenim oznakama porijekla i zaštićenim oznakama geografskog porijekla, kršenje odredbi člana 25. stav (1) i (2),
- t) stavljanje na tržište bilo kojeg proizvoda sektora vinarstva namijenjenog za direktno konzumiranje koji je štetan za ljudsko zdravlje, kršenje odredbi člana 45. stav (4),
- u) stavljanje proizvoda na tržište bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 51. stav (4),(5),
- v) nesaradnja kod administrativnih kontrola i provjera, kako je navedeno u članu 55. stav (8),
- z) nesaradnja kod inspekcijuskog nadzora, kako je navedeno u članu 57. stav (2),
- aa) nepostupanje po nalogu inspektora, kršenje odredbi člana 58. stav (2),
- bb) stavljanje na tržište aromatizovanih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatizovanih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 66.,
- cc) stavljanje na tržište aromatizovanih vinskih proizvoda čiji je naziv već zaštićen u Bosni i Hercegovini ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 66.,
- dd) stavljanje voćnih vina na tržište bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 67.,
- ee) stavljanje voćnih vina na tržište u suprotnosti s odredbama člana 68. i
- ff) stavljanje organskih vina na tržište u suprotnosti s odredbama članova 63. i 64.
- (2) Za prekršaj iz stava (1), kazniće se i odgovorna osoba pravnog lica kaznom od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se fizičko lice ili preduzetnik novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

DIO SEDMI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72. (Podzakonski propisi)

- (1) Podzakonske propise navedene u: član 3. stav (2); član 12. stav (4); član 13. stav(6); član 13. stav (7); član 14. stav (14); član 15. stav (3); član 17. stav (2); član 30. stav (1); član 30. stav (2); član 30. stav (3); član 30. stav (4); član 30. stav(5); član 30. stav (6); član 34. stav (2); član

34. stav (4); član 37. stav (3); član 40. stav (3)(b); član 41. stav (3); član 43; član 46. stav (3); član 47. stav (4); član 51. stav (7); član 51. stav (8); član 52. stav (4); član 53. stav (4); član 54. stav (3); član 55. stav (10); član 56. stav (5); član 57. stav (2); član 58. stav (3); član 59. stav (3); član 60. stav (1); član 61. stav (5); član 66.; član 68. i član 64. ovog zakona Savjet ministara BiH donosi najkasnije u roku od 18 mjeseci od dana stupanja ovog Zakona na snagu.
- (2) Podzakonski propis iz člana 8. stav (8) ovog zakona Savjet ministara BiH donosi u roku ne dužem od 30 mjeseci od dana stupanja ovog Zakona na snagu.
 - (3) Gdje god je to praktično, Savjet ministara BiH može integrisati podzakonske propise iz stava (1) u manji broj konzistentnih i funkcionalnih podzakonskih akata.
 - (4) Propis iz člana 10. stav (2) ovog zakona donosi Ministarstvo u roku ne dužem od 6 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.
 - (5) Ministarstvo uspostavlja komisiju iz člana 37. stav (1) ovog zakona najkasnije dva mjeseca nakon donošenja podzakonskog propisa iz člana 37. stav (3) ovog zakona.
 - (6) Do usvajanja pravilnika navedenog u članu 8. stav (9). ovog zakona, Pravilnik o utvrđivanju i podjeli vinogradarskih rejona ("Službeni list SR BiH", 24/84) ostaje na snazi.

Član 73.

(Harmonizacija regulative sektora vinarstva u Bosni i Hercegovini)

- (1) Entitetski zakoni i zakon Brčko Distrikta BiH za sektor vinarstva usklađeni s odredbama ovog Zakona donose se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 74.

(Prelazna klasifikacija vinogradarsko-geografskih jedinica prema vinogradarskim klimatskim zonama)

- (1) Do usvajanja provedbenog propisa iz člana 8. stava (8) ovog zakona postojeće vinogradarsko-geografske jedinice u Bosni i Hercegovini pripadaju vinogradarskim klimatskim zonama kako slijedi:
 - a) Vinogradarska klimatska zona B obuhvata:
 - 1) Majevičko vinogorje;
 - 2) Ukrinsko vinogorje i
 - 3) Kozaračko vinogorje.
 - b) Vinogradarska klimatska zona C I obuhvata:
 - 1) Jablaničko vinogorje;
 - c) Vinogradarska klimatska zona C II obuhvata:
 - 1) Lištičko vinogorje i
 - d) Vinogradarska klimatska zona C III obuhvata:
 - 1) Mostarsko vinogorje.
- (2) Razvrstavanje vinogradarsko-geografskih jedinica u određene vinogradarske klimatske zone iz stava (1) ovog člana će biti revidirano sa donošenjem podzakonskog propisa o uspostavljanju nove vinogradarske rejonizacije BiH, kako je navedeno u članu 8. stav (8) ovog zakona i članu 72. stav (2) ovog zakona.

Član 75.

(Prelazno korištenje tradicionalnih izraza za deklarirani kvalitet vina)

- (1) Izuzetno od odredbi članova 35. i 36. ovog zakona, do uspostavljanja sistema zaštite oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla iz Drugog dijela, Poglavlja III. Odjeljka 1., i sistema za zaštitu tradicionalnih izraza u sektoru vinarstva prema odredbama Drugog dijela, Poglavlja III. Odjeljka 2., izrazima: "regionalno vino" ili "регионално вино" (alt. "stono vino", "stolno vino", "стоно вино"); "kvalitetno vino" ili "квалитетно вино" i "vrhunsko vino" ili "врхунско

вино" iz člana 36. stav (2),(3), tačka a) i b) ovog zakona se kao uobičajenim izrazima za deklarirani kvalitet vina mogu označavati vina proizvedena u Bosni i Hercegovini koja se stavljaju na tržište u Bosni i Hercegovini ili se izvoze.

- (2) Izrazi iz stava (1) ovog člana tokom prelaznog perioda iz istog stava mogu biti praćeni izrazima kao što su "s geografskim oznakom", "sa zaštićenom geografskom oznakom", "s geografskim porijeklom", "sa zaštićenim geografskim porijeklom" ili sličnim izrazima.
- (3) Tokom prelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, vina uvezena u Bosnu i Hercegovinu označena izrazima iz stavova (1) i (2) ovog člana mogu se staviti na tržište u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da njihova prateća dokumentacija i provedene provjere pokazuju da ona ispunjavaju zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište vina s tim izrazima u Bosni i Hercegovini.

Član 76.

(Laboratorije za fizičko-hemijske analize)

Do ovlaštenja laboratorija u skladu s odredbama člana 59. ovog zakona, fizičko-hemijske analize prema odredbama ovog Zakona nastavljaju obavljati laboratorije do sada ovlaštene od nadležnih institucija Entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 77.

(Regulacija sektora vinarstva u prelaznom periodu)

Do usvajanja podzakonskih propisa iz člana 72. ovog zakona i zakonskih i podzakonskih propisa iz člana 73. ovog zakona proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda sektora vinarstva uređuju se prema zakonskim i podzakonskim propisima koji su u primjeni u Entitetima i Brčko Distriktu BiH u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 78.

(Stavljanje van snage)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona stavlja se van snage Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", 25/08).

Član 79.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u "Službenom listu BiH".